

بانک

د افغانستان بانک میاشتنی

اتم کال، پنځه اتیايمه گڼه د ۱۳۹۳ کال د چنگاښ میاشت

گروه کاری اقدامات مالی، دستاورد اخیر افغانستان مبنی بر مبارزه با تطهیر پول و تمویل تروریسم را تمجید میکند

د افغانستان بانک خبرتيا!

د افغانستان بانک د قانون د دري دېرشمې مادې مطابق د افغانستان رایجې پیسې او پولې واحد افغانۍ دي، له همدې امله د ټولو افغانانو، دولتي او خصوصي ادارو او مؤسسو څخه غوښتل کېږي څو په قرار دادونو، نورو معاملو او په اقتصادي راکړو او ورکړو کې له افغانیو کار واخلي، ځکه چې افغانۍ په سیمه کې یوه با ثباته پیسه ده چې ستاسو د اقتصادي برنامو جوړونه په ثبات کې ګټوره تمامېږي.

د دې ګڼې مطالب

با تصویب قوانین منع تطهیر پول و تمویل تروریزم...

د افغانستان بانک د عالي شورا غونډه ترسره شوه

اشتراک افغانستان منحيث عضو در اجلاس سالانه...

ګروه کاری اقدامات مالی، دستاورد اخير افغانستان...

په ننگرهار ولايت کې د عامه اعتباراتو د ثبت ...

د افغانستان د بانکدارۍ قانون

سیستم های ثبت اعتبارات عامه و ثبت رهن بر اموال...

فرانسوي بانک د امریکا د بندیزونو د ماتیدنې له امله...

د نړۍ اقتصادي خبرونه

چگونګی رشد اقتصادي افغانستان طی یک دهه اخير

تحصيلاتي بنسټونه بايد د اقتصاد د کارې د ...

د افغانستان په اقتصاد کې د ترانسپورت او ...

زکات و ماليات؛ وجوه اشتراک و تمايز

نگاهی به بانک جهانی

"دوېچه بانک"؛ د امریکې د بندیزونو پر ماتولو ...

شرکت های کوچک و متوسط مسبب مهم پیشرفت ...

نقش نیروی ماهر و تحصیل یافته در رشد اقتصادی

بانک

صاحب امتیاز: د افغانستان بانک

هیئت تحریر: محمد عارف سالک، ذبیح الله فیاض و امان الله عتیق

مدیر مسوول: یماعفیف

گزارشگران: عبداللطیف بایانی و عبدالحفیظ شاهین

دیزاین: خالد احمد فیضی

فوتوژورنالیست: زیرک ملیا

مسوول چاپ و توزیع: سید جعفر ایوبی

آدرس: آمریت عمومی اسناد و ارتباط، د افغانستان بانک

تېلفون: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۴۷۶۱

فکس: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۳۰۵

پست الکترونیکی: magazine@centralbank.gov.af

صفحه الکترونیکی: www.centralbank.gov.af

یاد آوری: په غیر از سرمقاله که دیدگاه رسمی "مجله بانک" است، مسوولیت مضامین و مقالات دیگر به نویسندگان آن بر

می گردد، همچنان استفاده از مقالات و تصاویر مجله با ذکر مأخذ مجاز است.

تصویب قوانین منع تطهیر پول و تمویل تروریزم، یکی از دستاوردهای دیگر نظام بانکی کشور

دو قانون مهم و حیاتی در نظام بانکی کشور (منع تطهیر پول و منع تمویل تروریزم) طی ربع اول سال جاری یکی پی دیگر، بعد از یک سلسله تعدیلات، توسط شورای ملی افغانستان (ولسی جرگه و مشرانو جرگه) به تصویب رسید. نظام نوین بانکی کشور طی دوازده سال گذشته تحولات، تغییرات و دستاوردهای زیادی داشته است که منعی یکی از بخش های مهم و موفق سکتور اقتصادی کشور به شمار میرود. بانک های خصوصی کشور که طی بیشتر از یک دهه اخیر در پهلوی بانک های دولتی ایجاد گردیده اند، مطابق معیار های بین المللی و سیستم های مدرن جهانی فعالیت و عرضه خدمات می نمایند که در زندگی اقتصادی و اجتماعی مردم تسهیلات بار آورده اند. تطهیر پول و تمویل تروریزم دو پدیده مشکل زا بوده که جهان علیه آنها مبارزه نموده و در صدد اند تا فعالیت آنها را در هر بخش اقتصادی بخصوص در نظام های بانکی جهان مسدود نمایند. نظام بانکی افغانستان نیز علیه این دو مورد مبارزه قاطع نموده تا زمینه را برای انتقالات شفاف آماده سازد.

بعد از تصویب قوانین متذکره هیئت رهبری د افغانستان بانک جهت تشریح و تصریح قوانین به فرانسه سفر نموده و در جلسه گروه کاری اقدامات مالی FATF اشتراک نمودند که خوشبختانه این اقدامات باعث شد تا در جلسه عمومی FATF که به تاریخ ۲۶ جون، برگزار گردیده بود، اکثریت افغانستان در زمینه تصویب قوانین متذکره را ناشی از اراده قاطع افغانستان در جهت تکمیل تعهدات این کشور محسوب نمایند و خواهان جلوگیری از شمولیت افغانستان در لست سیاه اداره FATF گردیدند.

تصویب قوانین متذکره و اشتراک افغانستان در جلسه گروه کاری اقدامات مالی نه تنها در جهت جلوگیری از قطع روابط مالی و بانکی افغانستان با سایر کشورها مؤثر واقع گردید، بلکه در جهت جلوگیری از تطهیر پول و تمویل تروریزم نیز نقش بسزایی را ایفاء می نماید و اعتماد نظام بانکی کشور را در سطح ملی و فراتر از آن افزایش می دهد.

د افغانستان بانک د عالي شورا غونډه تر سره شوه

لازمو موضوعگانو په هکله تصمیم ونيول شو.

په دې غونډه کې د افغانستان بانک د ټولو رئیس او د عالي شورا رئیس ښاغلی نورالله دلاوري، د افغانستان بانک لومړی مرستیال او د عالي شورا مرستیال ښاغلي خان افضل هېډه وال او د عالي شورا غړو ګډون کړی ؤ.

تر سره شوه. عالي شورا د خپلو دندو په ترسره کولو کې وخت په وخت اقتصادي او پولي وضع څاري.

په دې غونډه کې د عالي شورا غړو د خپل کاري پروګرام له مخې لومړی د آمرينو راپورونه واوریدل او له اوریدو وروسته یې تر ارزونې لاندې ونيول. د عالي شورا په غونډه کې د اړینو او

د افغانستان بانک عالي شورا چې د دې بانک د تصمیم نیونې تر ټولو غوره مرجع ده، په ربعوار توګه غونډه جوړوي او اصلي دنده یې له قانون سره سم د افغانستان بانک د کلی سیاستونو طرح او د ادارو او د هغوي د کړنو څارنه دی. د دې شورا غونډه د روان کال د کب په ۲۶-۲۷ نېټه

اشتراک افغانستان منحیت عضو در اجلاس سالانه بانک اکو

کشور های عضو فراهم نماید. محترم دلاوری رییس کل د افغانستان بانک در ادامه سخنانش علاوه نمود که افغانستان در عرصه انکشاف معادن و تجارت فرصت های فوق العاده را پیشرو دارد که ممالک اعضای اکو و منطقه می توانند از آن منافع مشترک را حاصل نمایند.

قابل یادآور است که محترم خان افضل هده وال معاون اول د افغانستان بانک و هیئت همراه در اجلاس هیئت مدیره بانک انکشافی و تجارتی اکو که یک روز قبل از مجلس سالانه سهامداران بانک انکشافی و تجارتی به تاریخ ۲۹ جوزا ۱۳۹۳ برگزار گردیده بود، اشتراک نموده بودند. ■

شورای سهامداران بانک انکشافی اکو! جای بسیار مسرت است که من و اعضای هیئت افغانستان برای نخستین بار به صفت یک عضو سهامدار بانک اکو در این جلسه اشتراک می نماییم. افغانستان در حال عبور از مرحله گذار اقتصادی و امنیتی میباشد، امید وار هستیم که عضویت ما در بانک انکشافی اکو زمینه همکاری بیشتر و نزدیکتر افغانستان را با ممالک اعضای اکو و دیگر ممالک حوزه میسر نماید. موقعیت جغرافیایی افغانستان، این کشور را به عنوان حلقه وصل یک سوم کل جمعیت جهان جایگاه بسیار مهم بخشیده است. امید عضویت افغانستان در بانک انکشافی و تجارتی اکو زمینه استفاده مطلوب از این موقعیت را برای تمام

سیزدهمین اجلاس سالانه سهامداران بانک انکشافی و تجارتی اکو روز جمعه ۳۰ جوزاء سالروان در استانبول ترکیه برگزار گردید.

در این اجلاس روسای بانک های مرکزی کشور های عضو، تعداد از نمایندگان کشور های عضو سازمان اقتصادی اکو و از جانب افغانستان محترم نورالله دلاوری رییس کل د افغانستان بانک، خان افضل هده وال معاون اول د افغانستان بانک و هیئت همراه شان اشتراک نموده بودند.

محترم نورالله دلاوری رییس کل د افغانستان بانک در این اجلاس پیرامون جایگاه افغانستان و استفاده مطلوب از موقعیت آن صحبت نموده گفت که جلالتماب رییس و جلالتمابان اعضای

گروه کاری اقدامات مالی، دستاورد اخیر افغانستان مبنی بر مبارزه با تطهیر پول و تمویل تروریزم را تمجید میکند

شمولیت افغانستان در لست سیاه به رأی گیری گذاشته خواهد شد.

طبق اجندای از قبل تعیین شده در تاریخ ۲۳ جون جلسه ICRG تدویر یافت و موضوع افغانستان مطرح گردید. خوشبختانه قبل از تاریخ متذکره قانون مبارزه با تطهیر پول از سوی پارلمان افغانستان تصویب گردیده و غرض توشیح به مقام محترم ریاست جمهوری ارائه شده بود. اما قانون مبارزه با تمویل تروریزم به نسبت عدم فرصت کافی از سوی مشرانو جرگه تصویب نگردیده بود. د افغانستان بانک با ارائه گزارش مشر در این رابطه از ریاست جلسه ICRG خواهان تمدید فرصت برای تصویب قوانین متذکره از

افغانستان از جمله کشورهاست که تحت پروسه ICRG قرار داشته و بعد از ارزیابی سال ۲۰۱۱ در لست خاکستری قرار داشت. در اجلاس قبلی اداره FATF که در ماه فیبروری سال ۲۰۱۴ منعقد گردید. افغانستان به نسبت عدم تکمیل تعهدات در تعدیل قوانین مبارزه با تطهیر پول و تمویل تروریزم، بنابر تصمیم اعضای FATF، افغانستان با یک درجه تنزل از حالت خاکستری به خاکستری تیره (Dark Grey) تنزیل گردید. ضمناً مکلف گردید که الی جلسه ماه جون سال ۲۰۱۴ گزارش پیشرفتهای خویش را ارائه و در صورت عدم تکمیل قوانین متذکره، موضوع

اجلاس سالانه گروه کاری اقدامات مالی Financial Action Task Force (FATF) از تاریخ ۲۱ الی ۲۷ جون در شهر پاریس فرانسه دایر گردید. در این اجلاس اعضای FATF و اعضای گروه های وابسته به FATF و اعضای ناظر این گروه اشتراک نموده بودند. افغانستان که عضویت گروه APG را دارا می باشد، در این اجلاس نیز اشتراک نموده بود. هیئت اعزامی افغانستان را محترم نورالله دلاوری رییس کل د افغانستان بانک، محترم خان افضل هده وال معاون اول د افغانستان بانک و آمر عمومی واحد استخبارات مالی محترم وحیدالله عارفی تشکیل میداد.

سوی دولت افغانستان شد. بعد از مباحثات توسط اعضای جلسه، ریاست جلسه ICRG به افغانستان فرصت داد تا قبل از تاریخ ۲۶ جون که اجلاس عمومی برگزار میگردید، گامهای بعدی جهت تصویب هر دو قانون را برداشته و گزارش خویش را الی ۳ روز ارائه نمایند. خوشبختانه بعد از هماهنگی های لازم با مقامات و مسوولین عالی رتبه دولتی، جلالتآب محترم رئیس جمهور اسلامی افغانستان، قانون مبارزه با تطهیر پول را توشیح نمود و ضمناً قانون مبارزه با تمویل تروریزم از سوی مشرانو جرگه مورد تصویب قرار گرفت. این اقدامات باعث شد تا در جلسه عمومی FATF در تاریخ ۲۶ جون، اکثریت کشورهای عضو، پیشرفت های اخیر افغانستان در زمینه تصویب قوانین موضوعه را ناشی از اراده قاطع افغانستان در جهت تکمیل تعهدات این کشور تلقی نمایند. لذا بعد از مباحثات گسترده اکثریت اعضای جلسه، پیشرفتهای افغانستان را قابل ستایش دانسته و خواهان جلوگیری از شمولیت افغانستان در لست سیاه اداره FATF گردیدند. در این راستا کشورهایی مانند روسیه، جاپان، فرانسه، کانادا، چین، ایتالیا و بعضی از کشورهای دیگر از افغانستان حمایت قابل توجه نمودند. ریاست جلسه نیز پیشنهاد روسیه مبنی بر عدم شمولیت افغانستان در لست سیاه و دادن فرصت سه ماهه الی اجلاس بعدی FATF را مورد تصویب قرار داده و تذکر دادند که قبل از انعقاد جلسه بعدی در ماه اکتوبر ۲۰۱۴، افغانستان باید قوانین خویش را نهایی ساخته و غرض بررسی و اطمینان از

رعایت معیارات FATF این قوانین را در اختیار اداره FATF قرار دهد. در صورت تکمیل معیارات لازمه در این قوانین، اداره FATF در مورد برگرداندن افغانستان به وضعیت قبلی اش تصمیم لازم را اتخاذ خواهد نمود.

شکی نیست که تطبیق احکام قوانین متذکره عامل دیگری است که در ارزیابی رژیم مبارزه با تطهیر پول و تمویل تروریزم افغانستان مورد توجه جدی قرار خواهد گرفت. لذا د افغانستان بانک با اغتنام از فرصت این پیروزی را به کافه ملت مسلمان افغانستان خصوصاً سکتور بانکی تبریک گفته از تمام مراجع دست اندر کار در تکمیل و تصویب این قوانین سپاسگزاری نموده و از مراجع ذیربط صمیمانه میخواهد تا بمنظور جلوگیری از قطع روابط مالی و بانکی افغانستان با سایر کشورها و جلوگیری از تطهیر پول و سوء استفاده از سیستم مالی و بانکی کشور توسط متخلفین و تمویل کنندگان تروریزم، در تطبیق این قوانین جداً توجه نموده و با د افغانستان بانک همکاری نمایند.

بمنظور تشریح بهتر رویدادها و وضاحت بخشیدن جوانب تخنیکی این گزارش بعضی اصطلاحات که در متن گزارش به کار رفته است، مورد تشریح قرار میگیرد.

اصطلاحات:

FATF (Financial Action Task Force):

یک سازمان بین الحکومتی بوده که

بمنظور مبارزه با تطهیر پول در سال ۱۹۸۹ و بنابر تصمیم گروه G7 ایجاد گردیده است. این سازمان متشکل از ۳۴ عضو، ۸ عضو وابسته (عضو غیر مستقیم) و دو عضو ناظر می باشد که تقریباً تمام کشورهای جهان را طور مستقیم یا غیر مستقیم در عضویت خود داشته و بیانگر عزم و اراده جهانی در امر مبارزه با تطهیر پول و تمویل تروریزم می باشد. تقریباً تمام کشورهای عضو به تاسی از عضویت شان مکلف به رعایت ۴۰+۹ پیشنهادات این گروه در رابطه با مبارزه علیه تطهیر پول و تمویل تروریزم می باشند.

اعضای گروه FATF عبارتند از:

۱. ارجنتاین
۲. استرالیا
۳. استریا
۴. بلجیم
۵. برازیل
۶. کانادا
۷. چین
۸. دنمارک
۹. اتحادیه اروپا
۱۰. فنلند
۱۱. فرانسه
۱۲. جرمنی
۱۳. یونان
۱۴. شورای همکاری گلف
۱۵. هانگ کانگ، چین (originally joined under the designation in 1991)
۱۶. ایسلند
۱۷. هندوستان

قرار گرفته است.

۴۰+۹ پیشنهاد گروه FATF:

گروه اقدامات مالی بمنظور معیاری ساختن مبارزه با تطهیر پول و تمویل تروریزم پیشنهاداتی را تصویب نموده است که به نام ۴۰+۹ پیشنهاد مشهور می باشد. ۴۰ پیشنهاد از مجموع این پیشنهادات در رابطه با مبارزه با تطهیر پول، شیوه های نظارتی، تدابیر تحقیقاتی و اجرایی در این رابطه بوده و ۹ پیشنهاد دیگر خاصاً در رابطه به مبارزه علیه تمویل تروریزم می باشد. این پیشنهادات بیشتر زمینه اجراءات مؤثر برای تطبیق قطعنامه های شورای امنیت سازمان ملل، قطعنامه های ۱۳۷۳، ۱۹۸۹، قطعنامه ۱۹۹۹ و کنوانسیونهای مبارزه با تمویل تروریزم را وضاحت بخشیده و در روشنی همین کنوانسیونها و قطعنامه ها تدوین گردیده اند. در سال ۲۰۱۲ این پیشنهادات مجدداً مورد بررسی قرار گرفته و ۹ پیشنهاد مربوط به مبارزه با تمویل تروریزم نیز در ۴۰ پیشنهاد مربوط به مبارزه با تطهیر پول مدغم گردید. لذا در شرایط فعلی اداره FATF در خصوص ۴۰ پیشنهاد که مربوط به مبارزه با تطهیر پول و تمویل تروریزم و جلوگیری از تکثیر سلاحهای کشتار جمعی می باشد، معیارات لازم را تعیین نموده و از کشورها میخواهد تا بر اساس پلان های عملی که از قبل توافق گردیده، اقدامات لازم را اتخاذ نمایند. ▣

وحید الله عارفی

آمر عمومی واحد استخبارات مالی

APG (Asia Pacific Group):

ای پی جی گروه آسیا و اقیانوسیه در رابطه با مبارزه علیه تطهیر پول می باشد که از اعضای غیر وابسته گروه FATF بوده و مشتمل بر ۴۰ عضو و تعدادی ناظر می باشد که افغانستان عضو مستقل گروه APG است.

FSRB (FATF Style Regional Body) :

گروه های است که از لحاظ عملکرد مانند FATF عمل نموده و با توجه به موقعیت جغرافیایی کشورها متفاوت می باشد. اعضای وابسته به گروه FATF از جمله این گروه ها می باشند.

ICRG (International Cooperation Review Group

گروه بررسی و همکاریهای بین المللی است که بنابر نظر وزرای کشورهای G20 بمنظور اتخاذ تدابیر مناسب برای کشورهایی که در زمینه مبارزه با تطهیر پول و تمویل تروریزم همکاری کافی و مناسب ندارند، ایجاد گردیده است و کشورها را با توجه به میزان خطر تطهیر پول و تمویل تروریزم حسب نظر گروه FATF تحت بررسی و نظارت مستمر قرار داده و آنها را در لست سیاه یا سایر تعزیرات لازمه قرار میدهد. متأسفانه افغانستان نیز بنابر ارزیابی که در سال ۲۰۱۱ از سوی FATF صورت گرفت در ردیف کشورهایی قرار گرفت که خطر تطهیر پول و تمویل تروریزم در آن زیاد بوده و به همین ملحوظ تحت پروسه ICRG و در لست خاکستری (Grey)

۱۸. ایرلند

۱۹. ایتالیا

۲۰. جاپان

۲۱. جمهوری کوریا

۲۲. حکومت شاهی نیدرلندز (نیدرلندز،

اروپا، کاراکو، سینت مارتن)

۲۳. لکزامبورگ

۲۴. مکسیکو

۲۵. زیلاند جدید

۲۶. ناروی

۲۷. پورتگال

۲۸. فدراسیون روسیه

۲۹. سنگاپور

۳۰. افریقای جنوبی

۳۱. اسپانیا

۳۲. سویدن

۳۳. سوئزرلاند

۳۴. ترکیه

۳۵. انگستان

۳۶. امریکا

اعضای وابسته به این گروه را

گروه آسیا اقیانوسیه APG، گروه اقدامات مالی در حوزه دریای کارائیب CFATF، شورای انتخابی متخصصین اروپایی MONEYVAL، گروه اقدامات مالی در حوزه جنوب امریکا GAFISUD، گروه اقدامات مالی در حوزه خاورمیانه و شمال افریقا MENAFATF، گروه اقدامات مالی در حوزه کشورهای حوزه آسیا اروپا Eurasian Group (EAG)، گروه اقدامات مالی در حوزه شرق و جنوب افریقا ESAAMLG و گروه اقدامات مالی در حوزه غرب افریقا GIABA تشکیل میدهد.

په ننگرهار ولايت کې د عامه اعتباراتو د ثبت سيستمونو په هکله د عامه پوهاوی ورکشاپ جوړ شو

سيستم په بشپړه توګه عصري او مېرمن دی، د بانکوالی له اوسنيو معیارونو سره سم عیار شوی او بشپړ الکترونيکي سيستم او د انټرنېټ له لارې د لاسرسۍ وړ دی.

د افغانستان بانک دویم مرستیال ښاغلي طراب زیاته کړه چې دا سيستم بانکي نظام، څارنوالیو، ښاروالیو، مالیاتي نظام او نورو حقوقي ادارو ته ډېر اغېزناکه دی، ځکه چې د دې سيستم څخه په ګټې اخیستنې سره د هر ډول درغلی او سرغړونې مخه نیول کېږي او په سيستم کې په دننه کیدو سره کولای شو له پور اخیستونکي او پور ورکونکي

د لاسرسۍ لپاره وسیله وکښل شي، په همدې بنسټ د عامه اعتباراتو د ثبت دفتر، په بانکي معاملو کې د منقولو اموالو د رهن د قانون له مخې د منقولو اموالو د تضمینونو د رهنی حقوقو د ثبت او د منقولو اموالو د رهنی خبرتیاوو د ثبت د مقررې په اساس د رهنی خبرتیاوو د ثبت په موخه جوړ شوی. د دې سيستم موخه د منقولو اموالو د رهنی حقوقو ثبت، د رهنی حقوقو د تقدم ثبت او د دریم شخص د پوهاوی په موخه د رهنی خبرتیاوو خپرول دي. په دې سيستم کې هیڅ ډول اداري طی مراحلو ته اړتیا نشته، دا

د پرمختیا په لور هېوادونو په اقتصاد کې، کوچنۍ او متوسطه سوداګري، د خصوصي سکتور ستره برخه جوړوي او د بوختیا تر ټولو زیاتې زمینې منځ ته راولي. په دقیقه توګه چې کوچنۍ او منځنۍ سوداګری د افغانستان اقتصادي ودې او پرمختیا لپاره ښه محرک دی، د افغانستان بانک دویم مرستیال ښاغلي الحاج محمد عیسی طراب د روزنیز ورکشاپ په پرانېستنه کې چې د عامه پوهاوی په موخه په ننگرهار ولايت کې جوړه شوې وه د پورته مطلب په ویلو سره زیاته کړه چې د منقولو اموالو رهنی معاملې کولای شي مالي منابعو ته

څخه مفصل معلومات ترلاسه کړو.

په دې مفهوم چې مونږ لپاره ثابتیږي چې پور اخیستونکی شخص له نورو پور ورکونکو مؤسسو څخه پور وړی دی یا نه؟ او هغه جايداد چې په تضمین کې یې اچوي په بل ځای کې خو په تضمین کې نه دی، همدا ډول د شخص د اعتبار له اندازې څخه په مفصله توګه معلومات وړاندې کوي. د عامه اعتباراتو د ثبت سیستم د اعتباري معلوماتو خوندي سیستم دی چې د دې سیستم له اسانتیاوو څخه ګټه اخیستونکی د پور د ترلاسه کولو په موخه د مشتري د مراجعې په وخت کې معلومات ترلاسه کوي. دا سیستم د لومړي ځل لپاره د افغانستان په بانکي سکتور کې یو ستر نوښت ګڼل کیږي، ځکه چې د اقتصاد او سوداګرۍ په برخه کې د پام وړ مستقیمې او غیر مستقیمې مالي ګټې تر شاه لري او همدا ډول د هېواد د اقتصادي ودې او پرمختیا زمینه تأمینوي. دا سیستم نړیوال بانک، نړیوالې مالي ادارې او د حرکت مؤسسې په مرسته پلي کیږي. ورپسې د اجنډا له مخې د حرکت مؤسسې استازي ښاغلي محمد هارون وفا د دې مؤسسې د فعالیتونو په هکله د

معلوماتو په وړاندې کولو سره وویل چې د حرکت اداره، د افغانستان بانک د پانګونې په چاپیریال کې یو خپلواکه او غیر انتفاعي اداره دی چې د افغانانو لخوا اداره کیږي او په هېواد کې د پانګونې او سوداګرۍ د چاپیریال د ښه والي په موخه جوړه شوی ده. د دې ورکشاپ په پای کې د عامه اعتباراتو د ثبت ادارې آمر ښاغلي نثار احمد یوسفزي د یاد سیستم د دندو او د فعالیت د طریقې په هکله د خبرو په ترڅ کې وویل چې اعتباري معلومات او رهنی خبرتیاوې له ځانګړي ارزښت څخه برخمن دي او سوداګریز بانکونه مکلفیت لري څو د دقیقو معلوماتو په ثبتولو کې، خپل وظیفوي مسوولیت ترسره کړي. نوموړي زیاته کړه چې د ننني ورکشاپ له جوړیدو څخه موخه له ډېرو مهمو سیستمونو څخه اغیزناکه ګټه اخیستنه دی، په همدې موخه سوداګریز بانکونه باید اړوندې پالیسي د افغانستان بانک د مقرراتو او د عامه اعتباراتو د ثبت او د منقولو اموالو د رهنی حقوقو د ثبت له پروسیجرونو سره سم عیار کړي. د اعتباري راپورونو په کارونه کې د مشتري د رضایت ترلاسه کول مهم دي او سوداګریز

بانکونه باید اعتباري معلومات په پوره دقت او کیفیت ثبت کړي او د غیر موثکو معلوماتو له ثبتولو چې ستونزې رامنځ ته کوي، مخنیوي وکړي. په دې یو ورځني ورکشاپ کې د افغانستان بانک د دویم مرستیال ښاغلي الحاج محمد عیسی طراب سربېره، د افغانستان بانک د ختیځ سیمه ایز زون آمر ښاغلي الحاج روح الله، د افغانستان بانک د زونونو په چارو کې د بانکي عملیاتو مرستیال ښاغلي محمد فرید سعاد، د افغانستان بانک د عامه اعتباراتو د ثبت آمر ښاغلي نثار احمد یوسفزي، د حرکت مؤسسې استازي ښاغلي محمد هارون وفا، په ختیځ زون کې د افغانستان بانک او سوداګریزو بانکونو د نمایندگان یو شمېر کارکوونکو او د ننګرهار ولایت د ښاروالۍ، څارنوالۍ، محاکمې او د جنایي څیړنو د ادارې یو شمېر کارکوونکو ګډون کړی ؤ. □

د افغانستان د بانکدارۍ قانون

اوریدل او څېړنه

نهه څلویښتمه ماده:

(۱) کله چې د د افغانستان بانک تصمیم ونیسي څو د دې قانون د شپږ څلویښتمې، اووه څلویښتمې او اته څلویښتمې مادې د حکمونو مطابق، یوه بانک ته د دستور صادر کړي، هغه یاددښت چې د دې قانون، د د افغانستان بانک د مقرراتو او نورو دستورونو د نقض یا د نقض د احتمال په اړه د تورونو لرونکی وي، د نظر وړ حکم یا دستور په ضمیمه او د دستورونو د اجراء زماني برنامه چې د دستور د استولو یا استولو په هکله د تصمیم د نیولو لپاره وړاندیز شوېده، بانک ته ابلاغیږي.

د څېړنې لومړنۍ غونډه (جلسه) د خبرتیا له ابلاغ څخه وروسته چې لږترلږه دوه اوونۍ د وخته نه وي، یا خبرتیا له نېټې څخه وروسته څلور اوونۍ ناوخته نه وي، ټاکل کیږي.

د د افغانستان بانک کولای شي وروستۍ غونډې د هغې خبرتیا په واسطه چې د غونډې د نېټې او ځای لرونکي وي، په لیکلې توګه، د هغو له جوړیدو لږترلږه دوه اوونۍ د مخه، بانک ته خبر ورکړي، خو دا چې بانک به نورو ترتیباتو یې موافقه کړې وي.

څېړنه هغه وخت پای ته رسیږي چې د د افغانستان بانک، له یوې غونډې وروسته بانک ته خبر ورکړي چې وروستیو غونډو ته اړتیا نشته.

(۲) که چېرې د بانک واکمن استازی د څېړنې غونډې ته حاضر نشي، داسې ګڼل کیږي د د افغانستان بانک له وړاندیز شوې دستور څخه رضایت لري، پدې صورت کې وړاندیز شوی دستور صادر او بانک ته ابلاغیږي.

(۳) د څېړنې له پای ته رسیدو وروسته، په یوه اوونۍ کې، د د افغانستان بانک د دستور صادرولو په هکله تصمیم نیسي او بانک ته لیکلې خبر ورکوي، په هغه صورت کې چې تصمیم د دستور په صادرلو باندې ونیول شي، دستور سمدستي صادرېږي او د تصمیم له متن سره بانک ته ابلاغیږي.

مؤقت دستور

پنځوسمه ماده:

(۱) د د افغانستان بانک د دې قانون د نهه څلویښتمې مادې د حکمونو مطابق، مؤقت دستور له څېړنې د مخه یا یې په بهیر کې، په لاندې دلیلونو باندې په تکیې سره صادروي:

۱- د بانک اړونده پانګه له هغې پانګې څخه چې د د افغانستان بانک د قانون یا مقرراتو مطابق، اجباري اعلان شوې ده.

په سلو کې له (۷۵) څخه لږې ته راټیټه شویوي یا د راټیټیدو له خطر سره مخامخ وي.

۲- د بانک دفترونه یا سندونه په داسې توګه نابشپړ یا غیر دقیق وي چې د د افغانستان بانک و نه توانیږي، د نورو مالو څارنیزو (نظارتی) روشونو له لارې، د بانک مالي شرایط یا د هغو معاملو جزئیات چې د بانک پر مالي شرایطو باندې د پام وړ اغیزې ولري، وارزوي.

(۲) مؤقت دستور د هغه په صادريدو سره نافذ او د څېړنې په بهیر کې کلاً په پام کې نیول کیږي. مؤقت دستور هغه وخت پای ته رسیږي چې د د افغانستان بانک یې رسماً بې اعتباره اعلان کړي او یا د دې قانون په شپږ څلویښتمه، اووه څلویښتمه او اته څلویښتمه ماده کې د درج شوو حکمونو مطابق، بل دستور صادر کړي.

(۳) مؤقت دستور د هغه یاددښت په ضمیمه چې د بانک لخوا د سرغړونو یا د سرغړونو د خطر د پېښیدو په اړه د ټولو تورونو لورنګي وي، صادرېږي او د دې قانون په نهه څلویښتمه ماده کې د درج شوي حکم مطابق، د څېړنې نیټه ټاکل کیږي او د مؤقت دستور د لغوي یا بدلون په هکله تصمیم نیول کیږي. □

سیستم های ثبت اعتبارات عامه و ثبت رهن بر اموال منقول طی ورکشاپی معرفی گردید

در ابتدا محترم نورالله دلاوری رییس کُل د افغانستان بانک پیرامون هدف اداره ثبت اعتبارات عامه صحبت نموده گفت که سیستم مُدرن ثبت اعتبارات عامه محور اصلی برای قرضه دهی خواهد بود، این سیستم عصری در اکثر کشور های جهان رایج است که سیستم قرضه دهی و اعتباری را سهل ساخته و تمام قرضه های نهاد های مالی درین سیستم ثبت شده و در نتیجه منجر به شفافیت پروسه قرضه دهی می گردد. این سیستم جایگاه مساعد قانونی به منظور ثبت حقوق رهن بر اموال منقول و ایجاد سیستم الکترونیکی مطابق به معیارات

گیرنده سیستم های ثبت حقوقی بر اموال منقول و ثبت اعتبارات عامه می باشد. جهت آگاهی عامه، بلند بردن آگاهی ادارات و نهاد های ذیدخل، اداره ثبت اعتبارات عامه با نهاد های اقتصادی به ویژه بانکهای تجاری ورکشاپ های در مرکز و ولایات داشته است.

روز چهار شنبه ۲۷ جوزای ۱۳۹۳ مدیریت عمومی ثبت اعتبارات عامه ورکشاپی را تحت عنوان چهارچوب حقوقی و تخنیکی سیستم های ثبت حقوق رهنی بر اموال منقول و ثبت اعتبارات عامه در تالار کنفرانس های د افغانستان بانک دایر نمود.

به منظور تطبیق سیستم های پیشرفته در سکتور بانکی و فراهم ساختن تسهیلات، د افغانستان بانک قانون رهن اموال منقول در معاملات بانکی و ثبت اعتبارات عامه را طرح نمود و بعد از طی مراحل به تصویب رسید که در حال حاضر به فعالیت آغاز نموده اند. این قوانین به منظور تنظیم امور مربوطه به رهن اموال منقول، در معاملات بانکی و تعیین حقوق و وجایب طرفین وضع گردیده است.

مدیریت عمومی ثبت اعتبارات عامه در چوکات د افغانستان بانک در پرتو همین قانون تأسیس شده که فعالیت آن در بر

پیشرفته جهانی است.

محترم رییس کُل د افغانستان بانک در بخش دیگر از سخنانش علاوه نمود که ایجاد سیستم الکترونیکی ثبت حقوق رهنی بر اموال منقول در عرصه تجارت های کوچک و متوسط زمینه را برای افزایش دسترسی به وجوه مالی (قرضه) مساعد ساخته تا اشخاص انفرادی، مؤسسات کوچک و متوسط تجاری بتوانند اموال منقول دست داشته خویش را منحصراً تضمین به مؤسسات قرضه دهی ارائه نموده و به قرضه های مورد نظر دسترسی پیدا کنند. استفاده مؤثر از این سیستم، مؤسسات مالی قرضه دهنده را قادر خواهد ساخت تا سبد قروض خویش را متنوع ساخته و از رقابت سالم درین زمینه منفعت بیشتر بدست بیاورند. محترم دلاوری رییس کُل د افغانستان بانک با بیان اینکه گزارش های اعتباری در اکثر کشور های جهان منحصراً مهمترین منبع معلومات به منظور ارزیابی خطرات اعتباری در نظر گرفته می شود و امید که از این ورکشاپ استفاده مؤثر در جهت تطبیق قانون رهن و ثبت اعتبارات سیستم اعتبارات عامه صورت گیرد به سخنانش پایان داد. بعداً نثار احمد یوسفزی آمر عمومی

ثبت اعتبارات عامه د افغانستان بانک سیستم ثبت قرضه دهی را در سیستم ثبت اعتبارات عامه مفصلاً تشریح نموده افزود: پروژه های مدیریت عمومی ثبت اعتبارات عامه در حال حاضر در دو بخش کار می نماید که سیستم ثبت حقوق رهنی بر اموال منقول (ثبت تضمینات) و سیستم ثبت اعتبارات عامه می باشند.

این دو بخش در معاملات بانکی خیلی ها مهم و با اهمیت است، در اقتصاد کشور های رو به انکشاف نقش تجارت های کوچک و متوسط بخش اعظم سکتور خصوصی را تشکیل می دهد و بیشترین زمینه اشتغال را به وجود می آورد. تجارت های کوچک و متوسط محرک اساسی برای رشد و انکشاف اقتصادی افغانستان نیز محسوب می گردند.

محترم یوسفزی در ادامه صحبت هایش افزود که افزایش دسترسی به وجوه مالی، کاهش هزینه قرضه یا مصارف قرضه دهی، افزایش رقابت در مارکیت و افزایش تنوع در قرضه دهی از مزایای معاملات رهنی اموال منقول است و ثبت حقوق رهنی بر اموال منقول تسهیلات زیادی برای مؤسسات مالی قرضه دهنده

و قرضه گیرنده به میان آورده و به هیچ نوع طی مراحل اداری و منظوری از طرف دفتر ثبت لازم پنداشته نمی شود، همچنان بالای موضوعی که قانون رهن اموال منقول جهت ثبت حقوق رهنی تأکید دارد عبارت از عقد قرار داد معتبر رهنی بین رهن دهنده و رهن گیرنده می باشد که حقوق رهنی بالای اموال منقول در آن واضح می گردد. این مسایل روی اهداف ثبت اطلاعیه های رهنی اموال منقول که ثبت حق رهنی قرضه دهنده بالای تضمین مشخص شده و آگاه ساختن سایر قرضه دهندگان و اشخاص ثالث حکمی و حقیقی از موجودیت حق رهنی ثبت شده و تثبیت تقدم حق رهنی قرضه دهنده از لحظه که اطلاعیه رهنی ثبت می گردد، می باشد.

در پایان ورکشاپ، حاضرین حقوقی بانکهای تجارتی صحبت نموده و همچنان از جانب مسوولین اداره ثبت اعتبارات عامه د افغانستان بانک به سوالات اشتراک کنندگان پاسخ ارائه شد. ▣

فرانسوي بانک د امریکا د بندیزونو د ماتیدني له امله ۹ ملیارده ډالره جریمه شو

ب.ان.پ پاريا فرانسوي بانک د امریکا دولت سره د ایران، سوډان او کوبا پر وړاندې د دې هېواد له بندیزونو څخه د سرغړونې له امله د شاوخوا ۹ ملیارده ډالره جریمې ورکولو موافقه کړې ده. د امریکا عدلیې وزارت سره له څو میاشتو خبرو اترو وروسته تمه کیږي چې نن (دوشنبه د جون ۳۰ نېټه) دا بانک د دې جریمې له ورکړې سره خپل موافقت اعلان کړي. د هغه توافق په بنسټ چې ترسره شوی، سربېره پر مالي جریمې، د دې بانک سوداګریز فعالیتونه هم یوې مودې لپاره محدود کیږي. تمه کیږي د امریکا له ډالرو سره د سوداګرۍ ممنوعیت د دې محدودیتونو له پلې څخه وي.

ب.ان.پ پاريا بانک د امریکا د دولت لخوا تورن شوی دی چې په ایران، سوډان او کوبا کې یې خپلو مشتریانو سره د سترو معاملو په پټولو کې مرسته کړې خو د دې هېوادونو پر وړاندې د امریکا بندیزونه لری کړي.

د یکشنبې په ورځ د جون په ۲۶ نېټه د دې بانک عامل مدیر ژان لورن بوناف په یو پیغام کې کارکوونکو ته د امریکا لخوا د بانک (د سترو مجازاتو) خبر وکړ. د خبريالانو په وینا، د عامل مدیر دا پیغام د امریکا دولت سره د خبرو اترو په هکله د پاريا بانک لومړنی موقف دی چې ښکاره کیږي.

د فرانسوي بانک ۹.۸ ملیارده ډالره جریمه، تر ټولو لوړه جریمه ده چې تر اوسه پورې د امریکا دولت د یو مؤسسې پر وړاندې د بندیزونو د ماتیدني له امله پلي کړی ده. د فرانسي د خبري اژانس د راپور له مخې، په ۲۰۱۳ میلادي کال کې د ب.ان.پ پاريا بانک ټولیزه ګټه ۶.۶ ملیارده ډالره او ټولیزه عاید یې شاوخوا ۳۹ ملیارده ډالره اعلان شوی دی.

د امریکا دولت دا بانک اړ کړی دی خو خپل درې لوی مدیران چې د دوی په وینا د بندیزونو په ماتیدنه کې یې لاس درلوده، لري کړي.

د دې بانک ستر مجازات د فرانسي او امریکا د دولت ترمنځ د دیپلماتیک کړکېچ د رامنځته کیدو لامل شوی دی. څه موده مخکې د فرانسي جمهور رئیس فرانسوا اولاند بارک اوباما(خپل امریکايي سیال) ته اخطار ورکړ چې ب.ان.پ پاريا ته د سترو مجازاتو ټاکل به په اروپا کې په ټول بانکي سیستم باندې د اعتماد د کمیدو لامل شي. شاوخوا یو میاشت وړاندې فرانسوي چارواکو هم اخطار ورکړی چې دا ډول جریمې به د اروپا او امریکا ترمنځ په یو مهم سوداګریز تړون باندې روانې خبرې اترې له ستونزو سره مخ کړي. ■

منبع: بي بي سي
ژباړه: عین الله عیان

ای اېم اېف بریتانیا ته د کورونو د بیو پر خطر خبرداری ورکړی

د پیسو نړیوال صندوق (ای اېم اېف) د بریتانیا حکومت ته خبرداری ورکړی چې د کورونو په چټکۍ لوړېدونکې بېي او د تولید ټیټوالی د بریتانیا اقتصادي رغېدا پر وړاندې تر ټولو لوی ګواښ جوړوي.

دغه سازمان ویلي د ملکیتونو بېي کېدې شي کورنۍ لا نورې د عایداتو او سود کچو د خطر له ټکانونو سره مخامخ کړي. ای اېم اېف د انگلستان پر بانک غبر کړی چې د کورونو پرسوب د مخنیوي لپاره د تګلارې تدبیرونه "وختي او په تدریجي ډول" وټاکي.

د پیسو نړیوال صندوق په اپرېل کې ویلي وو، د بریتانیا اقتصاد به په ۲۰۱۴ کال ۲،۹٪ سلنه وده لري. د ای اېم اېف راپور ویلي "د کورونو بېي په ځانګړي ډول په لندن کې لوړې دي او خبره لا پسې پراخېږي. تر دې دمه له پورونو سره په تړاو د پرسوب یو څو نمونوي نښې شته".

د پیسو نړیوال صندوق راپور کې زیاته

رده بندی کشور های جهان از نظر تورم در سال ۲۰۱۳

بانک جهانی در جدیدترین برآورد خود نرخ تورم ایران در سال ۲۰۱۳ را ۳۹.۳ درصد اعلام کرد و از رتبه دوم ایران از این نظر بین ۱۶۱ کشور جهان خبر داد.

بانک جهانی جدیدترین برآورد خود از میزان نرخ تورم ۱۶۱ کشور جهان از جمله ایران در سال ۲۰۱۳ را منتشر کرده است.

بر اساس گزارش این نهاد بین المللی نرخ تورم ایران که در سال ۲۰۱۲ بالغ بر ۲۷.۴ درصد بود، در سال ۲۰۱۳ به ۳۹.۳ درصد افزایش یافته است.

بر همین اساس ایران در میان کشورهای جهان به عنوان دومین کشور از لحاظ سطح بالای تورم خود در سال ۲۰۱۳ شناخته شده است.

ونزوئلا با تورم ۴۰.۶ درصدی بالاتر از ایران و در رتبه نخست از این نظر قرار گرفته است. ایران در سال ۲۰۱۲ به عنوان چهارمین کشور جهان از لحاظ دارا بودن تورم بالا شناخته شده بود.

»

شوې "له دې سره د پورونو اخیستونکو د عایداتو پرتله د کورونو پېر نویو پورونو په کچه کې پرله پسې زیاتوالی ښيي کورنۍ په پرله پسې ډول لا د عایداتو او سود کچې د خطر له ټکانونو سره مخامخېږي".

ټاکل شوې د انگلستان بانک د مالي تګلارې کمېټه د روان جون په وروستیو کې سره غونډه وکړي او کېدې شي د کورونو د پېر پورونو د ورکړې کنټرول لپاره تدبیرونه اعلان کړي.

دغه بانک په تېره فبرورۍ کې ویلي وو په اقتصاد کې لا تر اوسه د "په ټپه ولاړ" حالت لویې نښې شته، په دې معنا چې د پانګونې د کمښت له امله اقتصاد په خپل پوره ځواک وده نه کوي.

وړاندې د بریتانیا د ملي شمېرنې دفتر په ډاګه کړې وه چې له نورې نړۍ سره د بریتانیا د سوداګرۍ کسر، یا د هغو توکو او خدمتونو د ارزښت ترمنځ توپیر چې دغه هېواد یې صادروي او ورادوي، په اپرېل کې ۲،۵ ملیارډ پونډو ته پراخ شوی و.

منبع خبر: بی بی سی

پر روسیې د G هېوادونو د نویو بندیزونو خبرداری

دا غونډه له هغه راوروسته چې روسیه د کریمیا د یو ځای کېدو له امله له دغې ډلې ووېستل شوه او د اتو صنعتي هېوادو ډله پر اوو بدله شوه، د دوی لومړنۍ غونډه ده.

د اوکراین په ختیځ کې چې له روسیې سره ګډه پولې لري، نارامیو زور اخیستی او روس پلوي ملېشي او حکومتي ځواکونه د خپلو سنگرونو د ساتلو او نور پرمختګ لپاره جګړې کوي.

لويديځ هېوادونه روسیه تورنوي چې د اوکراین په ختیځ کې د ناکراريو په دوام کې لاس لري، خو مسکو دا تورونه ردوي.

ټاکل شوې وه د صنعتي هېوادونو دا غونډه د روسیې په سوچي بنار کې جوړه شي، خو د روسیې له لرې کېدو وروسته دا غونډه د بلجیم په پلازمېنه بروکسل کې وشوه. □

منبع خبر: بی بی سی

متصدی صفحه: راضیه کشتگر

د نړۍ اوو سترو صنعتي هېوادونو په یوه ګډه بیانیه کې روسیه د (اوکراین د ځمکنۍ بشپړتیا د سرغړونې د دوام له امله) غندلې او خبرداری یې ورکړی چې د نورو بندیزونو لګولو ته چمتو دي.

د برتانيا، جرمني، امریکا، ایتالیا، جاپان، فرانسې او کاناډا مشران چې د بروکسل په غونډه کې دي په دغه بیانیه کې ویلي روسیې ته د سزا ورکولو لپاره د (هدفی بندیزونو ډېرېدو او معنا لرونکو اقداماتو) پورته کولو ته چمتو دي.

د جرمني صدراعظمې انګېلا مېرکل هم په دې اړه خبریالانو ته وویل (مونږ نه شو کولای په اوکراین کې تر دې ډېره بې ثباتي وزغمو).

اغېلې مېرکل وویل: "مونږ مخکې هم ویلي و چې په دې اړه یوه درې پړاويزه طرحه لرو: په اقتصادي برخه کې له اوکراین نه ملاتړ، له روسیې سره خبرې اترې او که پرمختګ و نه شي د سختو بندیزونو شونتیا هم شته".

پس از ونزوئلا و ایران کشورهای مالاوی با تورم ۲۷.۳ درصدی، بلاروس با تورم ۱۸.۳ درصدی، ګینه با تورم ۱۱.۹ درصدی، غنا با تورم ۱۱.۶ درصدی، هند با تورم ۱۰.۹ درصدی، سیرالئون با تورم ۱۰.۳ درصدی، مغولستان با تورم ۹.۶ درصدی و مصر با تورم ۹.۵ درصدی به ترتیب در رتبه های سوم تا دهم قرار گرفته اند.

به گزارش تسنیم، نرخ تورم برخی کشورهای دیگر در سال ۲۰۱۳ عبارت است از: پاکستان ۷.۷ درصد، افغانستان ۷.۶ درصد، ترکیه ۷.۵ درصد، روسیه ۶.۸ درصد، قطر ۳.۱ درصد، بحرین ۳.۲ درصد، کویت ۲.۶ درصد، چین ۲.۶ درصد، آلمان ۱.۵ درصد، انگلیس ۲.۶ درصد و امریکا ۱.۵ درصد.

بر اساس این گزارش ۸ کشور در سال ۲۰۱۳ تورم دو رقمی و ۱۲ کشور نیز تورم صفر یا منفی داشته اند. کشور جزیره ای آروبا با تورم منفی ۲.۴ درصد در انتهای رده بندی جهانی قرار گرفته است.

منبع خبر: سایت خبر طلائیز

چگونگی رشد اقتصادی افغانستان طی یک دهه اخیر

قاجاق به کشورهای همسایه و کشور های غربی بفروش میرسد. این روند نامطلوب ضربه شدیدی بر وضعیت اقتصادی و سیاسی کشور برجا می گذارد. در کشور هاییکه اقتصاد نوپا دارند، دولت سازی متکی با اقتصاد دست داشته شان بوده، یعنی از منابع داخلی شان طراحی گردیده و با سیاست های اقتصادی مؤثر و مدیریت قوی رشد اقتصادی را بدست می آورند.

چون هدف نهایی تمام نظام ها را رشد اقتصادی تشکیل میدهد، بناً بکارگیری منابع داخلی در این مورد می تواند خیلی ها مؤثر و قوی عمل نماید.

سر شار داخلی که کلید رشد اقتصادی کشور محسوب میگردد، استفاده مؤثر صورت نگرفته است. متأسفانه مدت هاست که این منابع مورد استفاده نادرست و غیر قانونی افراد و گروه ها در گوشه و کنار کشور قرار گرفته که این وضعیت دامنه جنگ های داخلی در کشور را وسیعتر خواهد ساخت، زیرا جنگجویان با استفاده از عواید همین منابع و همچنان عواید مواد مخدر تمویل شده و حملات خویش را تشدید می بخشند. حتی میتوان گفت که بعضی از معادن قیمتی بشکل غیر فنی و به قسم غصب شده استخراج گردیده و به طور

افغانستان قبل از سال ۱۳۸۱ هجری خورشیدی در یک حالت نابیه سامان اقتصادی بر سرمیبرد؛ تمام سکتور های حیاتی کشور به بازسازی نیاز داشت که باید آنها را از منابع دست داشته بازسازی و نوسازی و خسارات آنرا جبران می نمود. بعد از سال ۱۳۸۱ پیشرفت های زیادی در سایر سکتور های اقتصادی بوجود آمده است که می توان از دستاورد های سکتور خدمات، صنعت، زراعت در سایر بخش ها در دهه گذشته یادآوری کرد، همچنان باید گفت که این همه دستاورد ها با کمک جامعه جهانی صورت گرفته است، اما از منابع

کشور برداریم و تعداد کثیری از هموطنان ما را که از بیکاری رنج می برند از بیکاری نجات داده و زمینه اشتغال را برایشان فراهم نماییم و فقر را که از مهم ترین مسایل اجتماعی بشمار می رود کاهش داده و حتی ریشه کن سازیم.

چون رشد اقتصاد کشور مربوط به زیربناهای عایداتی چون سکتور صنعت، زراعت، خدماتی، تعلیم و تربیه، صحت، تجارت و... می باشد، بناً طی سال جاری صادرات کشور که اکثراً مربوط به زراعت می باشد با وجود چالش های ترانزیتی و امنیتی نسبت به سال قبل ۳۳ درصد افزایش نموده است. با وجود این افزایش هنوز هم زنگ خطر برای مسوولین سکتور اقتصادی می

زمانی به هدف اصلی خود نرسد ولی در آینده با استفاده از منابع طبیعی و مالی داخلی و همچنان استخراج معادن می تواند به هدف خود که همانا رشد اقتصادی بهتر است، نایل آید.

آگاهان، عوامل عمده عدم توسعه اقتصادی افغانستان را ناتوانی در مدیریت سازماندهی، محدودیت ساختاری برای تبارز توانایی ها و کارکرد ها، نبود نیروی کار آمد در بخش های مختلف اقتصادی، ضعف ساختاری و ابزاری در بهره برداری از منابع طبیعی میدانند که این موضوعات کشور را محتاج به کمک های جامعه جهانی نموده است. شاید با استخراج و بکار گیری معادن و همچنان میکانیزه ساختن زراعت، ما گام های استواری را در روند رفع ضروریات

کشور ما هرچند با داشتن منابع وافر طبیعی و مالی در ادوار مختلف زمانی نتوانسته است از این سرمایه در جهت تقویت اقتصاد مولد و پویا استفاده مؤثر نماید که عامل عمده آنرا میتوان ناامنی ها و مدیریت ضعیف در کشور عنوان کرد که باعث از دست دادن فرصت ها شده و زمینه فرار سرمایه از کشور را فراهم می سازد. از همینرو میزان بیکاری، اعتیاد، فقر، نبود امنیت، نبود سرمایه گذاری و عدم کار در پروژه های بزرگ و بیسوادی هر روز زیاده تر شده و مردم را از این رهگذر رنج بیشتر میدهد.

کارشناسان مسایل اقتصادی به این باور اند که اقتصاد افغانستان به دلیل وابستگی به کمک های خارجی شاید تا مدت

باشد، زیرا میزان افزایش در صادرات با مقایسه واردات خیلی ها ناچیز است، که این خود باعث متأثر ساختن ذخایر ارزی کشور و کسر بیلانس تجارت کشور می شود.

گزارش اخیر اداره احصایه مرکزی افغانستان رشد اقتصادی سال ۱۳۹۲ کشور را چهار درصد نشان داده است که دلیل کاهش آنرا تولیدات داخلی عنوان نموده اند.

یعنی در تولید بعضی از بخش ها، مخصوصاً در صنایع کاهش دیده می شد. به همین ترتیب در ارزش تولید ناخالص ملی و مصارف مرتبط با واردات هم کاهش بعمل آمده است. اما بانک انکشاف آسیایی دلیل کاهش رشد اقتصادی را در پایین بودن تولید زراعتی میدانند. بر اساس گزارش اداره احصایه مرکزی واردات کالا به کشور در سال ۱۳۹۲ بیش از ۳ درصد کاهش داشت.

مهمترین اقلام وارداتی افغانستان را ماشین آلات، وسایل الکترونیکی، مواد خوراکی، پارچه باب و لوازم خانگی تشکیل میدهد، در حالی که صادرات این کشور عمدتاً محصولات زراعتی و حیوانی می باشد. گزارش اداره مرکزی احصایه افغانستان حاکی از آن است که این کشور در بخش زراعت به پیشرفت هایی دست یافته و با تولید دو و نیم

ملیون تن گندم، ۴.۲ درصد افزایش در تولید این محصول را تجربه کرده است. این گزارش شاخص های توسعه انسانی را هم بررسی کرده و پیشرفت افغانستان

۱۳۹۲ عبارت از کاهش احتمالی در کمک های بین المللی و همچنان مشکلات امنیتی در کشور عنوان گردیده است.

شاخص ها	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲ تخمین د افغانستان بانک
فیصدی رشد واقعی تولیدات ناخالص داخلی (%)	۱۷.۲	۳.۲	۸.۷	۱۰.۹	۶.۴
حجم تولیدات ناخالص اسمی داخلی (میلیارد افغانی)	۶۳۲.۷	۷۴۶.۹	۸۹۶.۲	۱۰۸۵.۸	۱۱۹۷.۲
عاید فی سر (به دالر امریکایی)	۵۰۵	۶۲۵	۷۰۹	۷۷۹	۷۷۲

در عرصه آموزش را چشمگیر توصیف کرده است. براساس این گزارش، در سال ۱۳۹۲ مجموع متعلمین در حدود ۹ میلیون نفر رسید که نسبت به سال ۱۳۹۱ خورشیدی، ۳.۱۱ درصد شاگرد بیشتر در مدارس آموزش دیده اند. گزارش میرساند که شمار محصلین پوهنتون های دولتی و خصوصی در سال ۱۳۹۲ خورشیدی ۲۴ درصد افزایش داشته است. براساس این گزارش، سالانه حدود ۵۰ هزار محصل فارغ می شوند، اما زمینه کاریابی برای بسیاری از آنها محدود است که باید از آنها منحیث منابع تحصیل یافته در سایر بخش های حیاتی کشور استفاده مؤثر صورت گیرد. بانک مرکزی افغانستان، رشد تولید ناخالص داخلی برای سال ۱۳۹۲ را ۶.۴ درصد تخمین نموده است. مهمترین عامل کاهش رشد اقتصادی در سال

منبع: سیاست پولی د افغانستان بانک در صورتیکه از منابع داخلی و طبیعی افغانستان استفاده مؤثر صورت گیرد و چرخه های اقتصادی کشور هر چه بیشتر از امروز سریعتر شود، افغانستان می تواند در آینده رشد اقتصادی خوبی را نظر به سال های گذشته و کشورهای منطقه تجربه نماید. □

بایانی

منابع گزارش سالانه سیاست پولی د افغانستان بانک سال ۱۳۹۲ گزارش اداره احصایه مرکزی افغانستان ۱۳۹۲

تحصيلاتي بنسټونه بايد د اقتصاد د کارې د ځواک ځواب ويوونکي واوسي

انسانان هره ورځ تر بلې د چټکې ودې په پايله کې د نړيوالو سياليو تر اغيزو لاندې راځي. د کار قوه او ټولنيز خدمتونه يوازې د ملي مارکيټ په پولو کې نه، بلکې په نړيوال بازار کې سياليو ته وړاندې کيږي، له همدې امله ورځ تر بلې د ټولو هېوادونو د کار په بازار کې سيالي او د کار موندلو شرايط سختيږي.

په اوسني حالت کې د روسيې، هند او چين د کار قوه کولای شي د امريکا او اروپا په بازارونو کې سيالي او د کار د موندلو لپاره په اروپا او آسيا کې د کموي.

د ګلوباليزم د ودې له قوانينو سره زموږ هېواد د نړيوالو پروسو تر اغيزې لاندې راغلی او د نړيوالو پيداوارو، پانګې، ټولنيزو خدمتونو او د کار د بشري قوې د سياليو په ډګر اوبښتې. په افغانستان کې ډېر بهرني کارګران او ماهران په کار بوخت دي او د افغاني کارګرانو او ماهرانو ځای يې تنګ کړی دی. اوسمهال زموږ په هېواد کې د کار ځواک هم په ژور بدلون کې دی. په چټکۍ سره د پانګونې شکلونه بدلون مومي، د کار شکلونه بدلېږي، زاړه يې له منځه ځي او نوی وده کوي. په خدماتي او توليدي سکتورونو کې نوې څانګې رامنځته کېږي، د پوهې نوې مسلکي رشتې ورسره جوخت هم منځ ته راځي او وده کوي، د دندو او مشغولتياوو نوي شکلونه رامنځته کېږي او ورځ تر بلې د پوهې او تخصصي درجې ارزښت زياتېږي.

د کار ځواک لپاره بوختيا په دوامداره توګه د کار په بازار کې مخ په کمیدو ده. د کارګرانو لپاره د يوه کار د پای او د بل د پيل تر منځ د وزګارتيا دوره رامنځته کېدای شي. کورنيو او يا بهرنيو مؤسسو او خصوصي کمپنيو سره د لنډې يا اوږدې مودې کاري تړونونه لري، اوسمهال د ډاډمنو او اوږدو مودو کاري اړيکو ځای تر ډيرې کچې د لنډ وخت يو يا څو کلن کاري تړونونه نيسي، کېدای شي چې ډير کسان د خپل ژوند په اوږدو کې د همداسې لړۍ

له ټولو کړيو سره مخامخ شي چې دا وضعیت د انسانانو په روحي او مادي ژوند کې ډيری ناخوالې منځته راوړلای شي د خلکو ژوند له ويرې او اندېښنو سره مخامخ کوي او په اوسنيو حالت کې د کار موندل خورا ستونزمن دي.

دولت مخکې د ښوونځيو او پوهنځيو فارغانو ته د مامورينو په توګه کار ورکاوه اوس دا بدلونونه او بې ډاډي چې د مامورينو او کارګرانو له ارادې پرته پر دوی تپل کېږي، خو اوس څوک نه پوهيږي چې د يوه لنډ تړون وروسته به دوی ته بل کار زر پيدا شي او که به وځنډيږي او يا به هيڅ کار په لاس ور نه شي د ټولنيزو، وزګارتيا او ناروغيو د بيمې سيستم منځته نه دی راغلی، کارګران او روځنی مزدوران او هغه کسان چې درس يې نه دی ويلی يا مسلکي زده کړې نه لري په اوسني حالت کې له پامه غورځېدلي. د دې لپاره چې کارګران د سختې سيالۍ په بهير کې خپل کار له لاسه ورنکړي،

مهارت ته اړتیا لري تمرکز او یا په ورځنیو خطرناکو کارونو کې ګمارل کیږي.

اوس دا هیله کیږي چې په حرفوي او تخنیکي زده کړو سیستم کې دا ظرفیت پیدا شي تر څو د کار قوې د ټولنو د ارزښتونو سره برابر او د اوږدې مودې لپاره د بازار په بنسټ په زده کړه او مهارتونو باندې تمرکز او دولتي او خصوصي تحصیلاتي بنسټونه د اقتصاد د کار ځواب ویونکي واوسي. □

عبدالحفیظ شاهین
اخیسته:

www.moc.gov.com

www.toloafghan.com

www.nunn.aisa

تل زیار باسي چې د رسمي قوانینو څخه زیات د خپل آمر امرونه ومني او ان د خپلو قانونی او منل شوو انساني حقوقو څخه هم تیر شي. د ناروغيو او رخصتیو له ورځو ګټه وانخلي، اضافه کار ته غاړه کېږدي او هغه دندې چې د تړون له مخې ورپورې اړه نه لري، له مجبوريته سرته ورسوي. کارګران، مزدوران، مامورین، اجیران او منځنی قشرونه په هېواد کې، د خپلو اتحادیو او صنفی تشکیلاتو څخه چې د دوی له ګټو څخه دفاع وکولای شي ځکه د بیوزلتیا کچه لوړیږي.

د کار په بازار کې داسې قوانین باید طرحه شي چې د هېواد په داخل کې د افغانی کارګرانو څخه د نورو په وړاندې ملاتړ وکړي، خو دوه لس کاله کیږي چې هیچا افغان کارګرانو او کسبګرو لپاره داسې اغیزمن او پوره پروګرامونه منځ ته نه دي راوړي تر څو له بهرنیو کارګرانو سره سیالي او د هغوي د مهارتونو کچه د دومره لوړه کړي چې په راتلونکي کې د افغاني کار د قوي لپاره اړینه ده.

دا اړین دي څو د نویو او پرمخ تلونکو څانګو د زده کړې شرایط د کلیواله او بیوزلو کوچنیانو لپاره چمتو او د ځوانو نا لوستو او کم لوستو زلمیانو لپاره د داسې کسبونو د زده کړې لنډ مهاله او منځمهاله کورسونه او پروګرامونه جوړ او ژر تر ژره ورته د عملی مشغولتیا او عاید شرایط برابر شي.

د داسې بدلونونو لپاره تر هر څه د مخه د دولت ملاتړ ته اړتیا ده. په دولت کې کار د افغان ځواک لپاره په ملي، سیمه ایزو او نړیوالو مارکیټونو کې د نویو مناسبو قوانینو رامنځته کوی او د هغو د پلي کولو ځواک لازمي ګڼل کیږي، که نه د مدني ټولنې او خصوصي سکتور له لوري د داسې بدلونونو پخپل سر راوستل بهی ډاډه، بهی دوامه، نیمګړی او ستونزمن وي.

وزګارتیا او لږ کار په افغانستان کې د ټولو ستونزه ده، حرفوي او مسلکي زده کړې د لوړې د راټیټولو او د ودې، محرک ګڼل کیږي، د هېواد کارګران چې ځانګړي مهارتونه پیر لږ او یا هېڅ زده کړه نلري له دې امله زیاتره د کار قوي په استخدامي سکتور کې چې هېڅ مهارت ته اړتیا نلري او یا لږ

د افغانستان په اقتصاد کې د ترانسپورت او کانونو ارزښت

او د هغې شریک (اېلېټن کنسلټنګ) شرکت سره لاسلیک شوي دي. دا پروژه چې د آسیایي بانک لخواه تمویلېږي، په دوه مسیرو وړاندیز شوي چې دواړه د ترکمنستان له پولې څخه پیلېږي چې یو یې د مزار شریف د اورګاډي پټلۍ له نېنلېدو سره تاجکستان

یوازې د یوه ښه مدیریت له لارې ترې حیاتي ګټې پورته کولای شي. د هېواد په شمال کې له ختیځه تر لوېدیځه د درې سوه کیلو متره اوږدې پټلۍ د جوړولو لپاره د سروې تېرون په درې ملیونه او اووه سوه کانایي ډالره له یوه کانایي کمپنۍ (سیستراکنډین)

افغانستان د اوږدمهال اقتصادي ثبات لپاره ګڼ شمېر فرصتونه لري، لکه د طبیعي زیرمو، بنسټیزو پروژو، صنعت، کرنې سوداګرۍ او نورو ګڼو برخو په څیر، بالقوه ظرفیتونو لري، خو ترانزیت او ترانسپورت او کاني هغو مهمو برخو دي چې په همدا اوسنیو امکاناتو افغانستان

لور ته غځیږي او بله یې تر کندز ولایت پورې دوام او د شیر خان بندر له لارې تاجکستان ته غځیږي. دا په داسې حال کې ده چې ایران هم لهوالتیا ښودلې چې د خپل اورګاډی پټلۍ د هرات او د افغانستان د شمالی ولایتونو له لارې له تاجکستان سره یوځای کړي.

د افغانستان په اقتصاد کې ترانزیت او ترانسپورت د یوې مهمې برخې په توګه یادېږي د بېلګې په توګه په ننگرهار کې د وچ بندر او ورسره جوخت د ریل لارې د بیا فعالیتو او د وریشم د لویې لارې د جوړېدو موضوع

راښوړیدلې ده او د سیمه ییز ترانزیت لپاره د افغانستان د بالقوه فرصتونو د کارولو څخه شمېرل کیږي. په تیرو لسو کلونو کې که څه هم افغانستان د ترانسپورت په برخه کې ګڼې لاسته راوړنې لري، چې د ډیرو سړکونو پخول، د ګمرکونو فعالول، دغه راز په هوايي ترانسپورت کې د ګڼو پرمختګونو موضوع او په سیمه ییزه کچه د ترانزیت لپاره د زمینو رامنځته کول لکه د ټاپی پروژه چې ټاکل شوې د ترکمنستان ګاز د افغانستان او پاکستان له لارې هند ته ولیردوی او یو

شمیر نورې لاسته راوړنې دي. د ریل ګاډو دا پروژې چې اوس یادېږي په خپل ځای خپل اهمیت لري، دا د افغانستان دولت دنده ده چې هغه ډول چې ښایي په تدبیر او ښه مدیریت سره دا پروژې مدیریت کړي. د افغانستان د اقتصادي غوړاوی لپاره یو هم د ترانزیت امتیاز دی، په لومړیتوبونو کې باید دغه پروژې په چټکۍ او دقت سره تعقیب شي ترڅو د افغانستان د خودکفایي خوب په ریښتیا بدل شي. د ابریشم د لویې لارې بیا راژوندی کیدل هم یو غوره فرصت دی. د سوداګرۍ د

پر مختګ او د طبيعي زيرمو استحصال ته د رسيدو په موخه د سيمي او د سيمي ها خوا هېوادونو سره د نښليدو په موخه نويو دهليزونو ته د ترانزيت د پراختيا لپاره د بديلو لارو چارو موندلو ته اړتيا شته.

په کابل کې د آسيا د پر مختيايي بانک رييس وايي چې افغانستان د خپل جغرافيايي موقعيت له مخې کولاي شي د سويلي او مرکزي آسيا د هېوادونو تر منځ د انرژۍ په ترانزيت کې ډير مثبت رول ولوبوي او له بل خوا دا بانک چمتو دي چې د افغانستان د بېلابېلو اقتصادي پروگرامونو سره د مرستي تر څنګ د دغه هېواد د نفتو د رايستلو لپاره کمک کړي. هغه زياته کړه، افغانستان د خپلې اړتيا وړ ۷۳ سلنه انرژۍ له بهره واردوي په داسې حال کې په کور دننه د انرژۍ د توليد ښه ظرفيت او طبيعي زيرمي لري چې کولي شي هم ترې کار واخلې او هم يې نورو هېوادونو ته صادر کړي. انرژي د اقتصاد اصلي بنسټ دي افغانستان يې لري بايد توليد شي او د زياتوالي لپاره هم هڅې وشي.

افغانستان په منځنۍ آسيا کې د اقتصادي او ځمکني له مخې په سيمه کې د استراتيژيکې کړۍ رول لوبوي. کار پوهان وايي افغانستان په ځانګړي ډول چې د کسپين سمندرګۍ ته نږدې موقعيت لري نو دا آتکل پياوړی کوي چې د افغانستان زيرمو ارزښت له درې تريليون ډالرو څخه هم کيداي شي چې

زيات وي. له بلې خوا دا هېواد د تېلو او ګاز د ليږد په برخه کې په ستر مرکز بدل شوي دي.

که څه هم په هېواد کې د کاني سکتور رغول زيات وخت ته اړتيا لري مګر په دې برخه کې د پانګې اچونې فرصتونه خورا اړين او ګټور دي، په دې برخه کې پانګه کولاي شي چې افغانستان له اقتصادي ناخوالو څخه را وباسي او خلکو ته د کار زمينه برابره کړي.

د ګاز په برخه کې چې په طوطي ميدان کې د ترکمنستان ولې ته څيرمه د جوزجان لويديځ او د فارياب ختيځ ته پروت دي چې په دغه ساحه کې د ۲۸ مليارو مکعب مترو په ظرفيت د ګازو زيرمه لري چې تر پنځوسو زيات هايډروکاربن لرونکي جوړښتونه پکې تر سترګو شوي دي. د آمو دريا حوزې چيولوجي د شمالي ګاونډيانو ترکمنستان او ازبکستان له جيولوجۍ سره ورته والی لري چې د افغانستان د پولې هاخوا د هغو توليدي ظرفيت ټولو ته څرګند دي. د افغان تاجک له ۱۲ بلاکونو نه د مزار شريف او صندوقلي په نامه چې په دغه دوه بلاکونو کې ۵۱۴ مليونه بيرله نفت او ۹۱ مليارده متر مکعب طبيعي ګاز لري که د مالګې تر طبقو ۲۵۰۰ متر لاندې په ځمکه کې تثبيت شي نو د ګازو زيرمه ښايي څو برابره زياته وي.

د آمو دريا او افغان تاجک د نفتي حوزې سربيره د تېلو او ګازو څلور

نورې حوزې لکه: تيرپل، کشکه، هلمند او کټواز هم لري، د افغان - تاجک نفتي حوزه چې د هېواد په شمال لکه تخار، قندوز، بلخ او جوزجان ولايتونو کې پرته ده، همدا رنگه خان آباد، کندز، قره باتور، قره دم، شمر، حمد جان ډګر، بلخ، مزار شريف، احمد آباد او صندوقلي د نفتو او ګازو بلاکونه دي، او همدا شان په سر پل کې د انګوت او آق دريا ميدانونه، په شبرغان کې د خواجه برهان، يتيم تاق، خواجه ګوګرد او جرقدوق ګازي ميدانونه همدا رنگه په هرات ولايت کې د کشک رباط سنگي، کشک کهنه او ګلران په سيمو کې د طبيعي ګازو، تېلو او د ډبرو د سکرو معدنونه پريمانه موجود دي، ويل کيږي چې د افغانستان له دغو زيرمو نه ګټه اخسته به نه يوازې افغانستان د سون توکو له پلوه په ځان بسيا کړي، بلکه نور هېوادونو ته به هم د صادراتو وړتيا ولري او د ګاونډيو برشنا ته اړتيا ونه لري. مګر افغانستان له هم په دې توانيدلي، چې له خپلو دغو زيرمو د هېواد اړتياوې پوره کړي، په داسې حال کې چې نن سبا په نړۍ او خليجي هېوادونو کې د نفتو يوه بشکه په ۵۰ ډالر کې پلورل کيږي او له خپلې دغې شتمنۍ څخه هر کال په ملياردونو ډالر ګټه اخلي. ■

عبدالحيظ شاهين

اخيسته: www.bbc.co.uk

www.pashtovoa.com

زکات و مالیات؛

وجوه اشتراک و تمایز

بحثی در پیوند با مسایل اقتصاد اسلامی

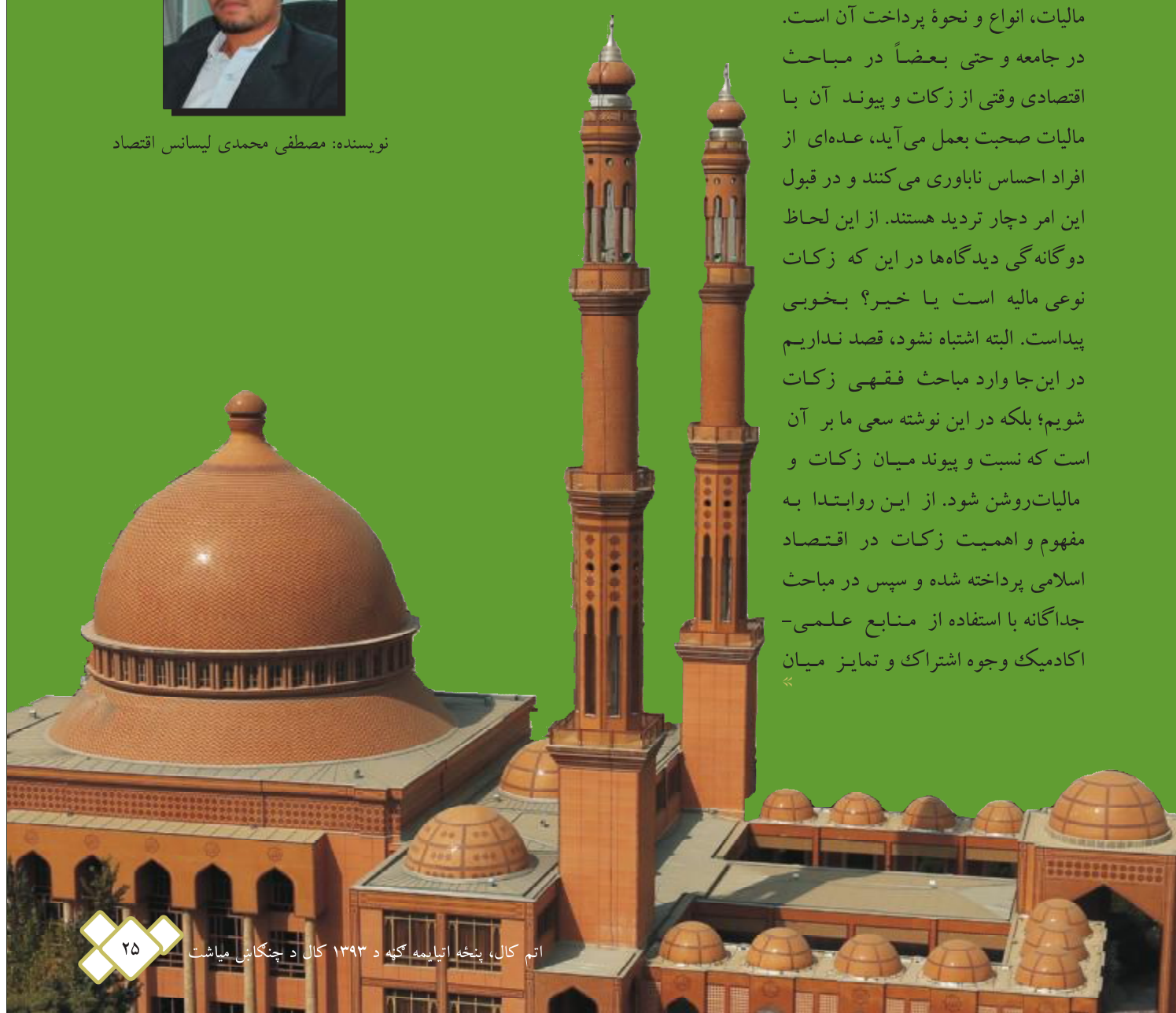

نویسنده: مصطفی محمدی لیسانس اقتصاد

بخش اول

مقدمه:

یکی از مباحث مهم اقتصاد اسلامی؛ مالیات، انواع و نحوه پرداخت آن است. در جامعه و حتی بعضاً در مباحث اقتصادی وقتی از زکات و پیوند آن با مالیات صحبت بعمل می‌آید، عده‌ای از افراد احساس ناباوری می‌کنند و در قبول این امر دچار تردید هستند. از این لحاظ دوگانه‌گی دیدگاه‌ها در این که زکات نوعی مالیه است یا خیر؟ بخوبی پیداست. البته اشتباه نشود، قصد نداریم در این جا وارد مباحث فقهی زکات شویم؛ بلکه در این نوشته سعی ما بر آن است که نسبت و پیوند میان زکات و مالیات روشن شود. از این رو ابتدا به مفهوم و اهمیت زکات در اقتصاد اسلامی پرداخته شده و سپس در مباحث جداگانه با استفاده از منابع علمی-اکادمیک وجوه اشتراک و تمایز میان

زکات و مالیات مورد تحقیق قرار گرفته است. هم‌چنان در پایان نتیجه‌گیری و پیشنهادها را خواهیم داشت.

کلیدواژه‌ها: زکات، مالیات، اقتصاد اسلامی

مبحث اول) مفهوم و اهمیت زکات در اقتصاد اسلامی

زکات در لغت: زکی (زکات) در لغت به معنای "افزون شد" و "پاکیزه گردید" آمده و به معنی برگزیده و خلاصه چیزی هم گفته شده است،^(۱: ۳۵۴) و همچنان قسمتی از مال است که به دستور شرع باید در راه خدا بدهند.^(۲: ۵۴۰)

زکات در اصطلاح: در اسلام، به مالیات مخصوص "زکات" گفته شده وسیله‌ای که پاک کردن اموال افراد از حقوق نیازمندان و نیز وسیله‌ای افزون شدن و رشد یافتن اموال آنان است.^(۱: ۳۵۴) دکتر یوسف قرضاوی زکات را این‌گونه تعریف می‌کند: "زکات در واقع گرفتن بخشی از اموال عده‌ای از مردم جامعه - یعنی ثروتمندان - و پرداخت آن به عده‌ای دیگر از اعضای همان جامعه - یعنی مستمندان - است، یعنی از مالکیت مالکینی که چیزی را اضافه دارند خارج و به مالکیت عده‌ای دیگر که دارای کمبود مادی هستند پرداخت می‌شود و عملاً آن دو مالکیت (مالکیت ثروتمندان و مالکیت مستمندان) به اعتبار جامعه اسلامی مالکیت واحد اجتماعی به شمار

می‌روند."^(۳: ۵۰۵) محسن قرائتی از زکات تعریفی مشابه دکتر قرضاوی دارد "زکات در اصطلاح فقهی، به معنای پرداخت مقدار معینی از مال به محرومان و نیازمندان است"^(۴: ۹۶)

زکات بخاطر اهداف دیگری نیز شرعاً واجب شده است؛ از جمله پاکیزه‌گی و رشد و برکت اموال، چنانچه خداوند (جل جلاله) می‌فرماید: **"خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلْ عَلَيْهِمْ أَنْ صَوِّتُكَ سَكَنَ لَهُمُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ"**^(۵: ۱۰۳)

ترجمه: ای پیامبر: از اموال آنها زکات بگیر و با گرفتن مالیات اسلامی آنان را پاکیزه و تطهیر نما و به وسیله آن رشدشان ده و بر آنها دعا کن که درود و دعایت موجب سکون روح و آرامش دل خواهد شد و خداوند شنوا و داناست. زکات در شرع اسلامی، در کنار هر چیز دیگر، اساساً یک عبادت و از ارکان پنج‌گانه اسلام است. قرضاوی در کتابش نقش ارزش‌ها و اخلاق را در ارتباط با اقتصاد اسلامی می‌نویسد: فریضه زکات است که خداوند متعال آن را بر مالکین و صاحبان ثروتی که دارایی‌شان به حد نصاب شرعی رسیده باشد، با هدف پالایش نفس و رشد شخصیت و تصفیه اموال واجب نموده است، که در واقع از ثروتمندان مسلمان اخذ می‌شود به وسیله آن، مشکلات و کمبودهای مستمندان برطرف می‌گردد.^(۳: ۵۰۲) بهر حال

پرداخت زکات با فرضیت آن در سال نهم هجری^(۶: ۵۶۷) مسلمانان شایع در میان و آغاز گردیده است. اهمیت زکات در شریعت اسلامی تا حدی است که همراه با نماز سی و دو بار در قرآن کریم ذکر شده است.

پیوند میان زکات و مالیات از نظر دانشمندان:

در مورد این که زکات بخشی از مالیات است نظریات زیادی از دانشمندان اسلامی موجود است. دکتر محمد جعفر جعفری لنگرودی در مورد ارتباط زکات با مالیات می‌نویسد: "زکات از نظر مفاهیم مالی عصر حاضر از نوع مالیات است که مؤدیان باید در آخر هر سال مالی با رعایت شرایط قانونی بدهند"^(۷: ۲۰۹۲) و یا: هر مقرر قانونی برای تأمین محل تعهدات عمومی دولت. پس زکات هم مشمول این تعریف می‌شود.^(۷: ۳۱۶۰)

دکتر لنگرودی در بخش دیگری از کتابش در مورد زکات و سایر عواید بیت‌المال اصطلاح مالیات شرعی را بکار می‌برد: کلیه ارقام مالی که بیت‌المال شرعی قائم به آن است بر علاوه خراج و جزیه. بغیر این را مالیات عرفی گویند.^(۷: ۳۱۶۵) برخی از دانشمندان مسلمان، مالیات در اقتصاد اسلامی را به دو بخش مالیات‌های اولیه و ثانویه تقسیم کرده‌اند. "مالیات‌های اولی" همانند خمس و زکات از طرف شارع مقدس با نسبت و مقدار مشخصی تعیین شده

است. و "مالیات ثانوی"، به آن مالیات گفته می‌شود که "ولی امر" مسلمین برای رفع نیازها و گشایش تنگناهای جامعه علاوه بر مالیات که در اسلام به آن تصریح شده مانند خمس و زکات و خراج و جزیه، مالیات جدیدی را وضع کند^(۱۴۸) استدلال وضع مالیات ثانوی آنست که افراد چون از خدمات دولتی بهره مند می‌شوند بناً مکلف اند یک مقدار از داشته‌های مادی خود را در اختیار دولت قرار دهند.^(۹:۱۸۷)

یکی دیگر از کسانی که در این مورد به روشنی تمام سخن گفته، داکتر سید سابق است، وی می‌نویسد: هم زکات و هم مالیات، هر دو اجباری می‌باشند و دولت مؤظف است که منع کننده را مجبور به پرداخت کند و صاحبان به‌عنوان اینکه فردی از جامعه یا جامعهٔ مسلمانان می‌باشند باید این سهم مالی خویش را به جامعه بپردازند و هر دوی آن دارای اهداف اقتصادی، اجتماعی و سیاسی معین هستند، از این بابت با هم مشترک می‌باشند.^(۶۶۳: ۱۰)

لذا کوتاه باید گفت که مالیات دولتی پاداش برخورداری از خدمات دولتی توسط شهروندان یک کشور است، در حالیکه زکات پرداخت‌های شرعی مسلمین برای حکومت جهت دست‌یابی به یک جامعه عاری از فقر است. از آنجایی که یکی از مسؤولیت‌های دولت اسلامی از میان بردن فقر و تنگدستی است، بناً پیوند میان زکات و مالیات

امری هویدا و واضح است که در ادامه به تفصیل راجع به وجوه اشتراک و تمایز آن‌ها بحث خواهد شد.

مبحث دوم) وجوه اشتراک میان زکات و مالیات: الف) نزدیکی از لحاظ تفاوت با سایر عواید دولت: زکات و مالیات برخلاف عواید تشبثاتی دولت که بر مبنای اختیار، جبران خدمت و یک رشته مشخصات دیگر بدست می‌آید، جبراً، بدون تقابل و بصورت قطعی گرفته می‌شوند:

۱. اجباری بودن پرداخت: هر چند ویژه‌گی مهم نظام مالیات در اقتصاد اسلامی عبادی بودن و داوطلبانه بودن پرداخت مالیات است؛ اما چنانچه کسی از پرداخت زکات یا هر مالیات دیگر کند، حکومت مکلف است و صلاحیت دارد که با اجبار و زور از او مالیه بستاند، حتی اگر به استعمال قوهٔ قهریه مجبور باشد. چنان که حضرت ابوبکر صدیق رضی الله عنه در زمان خلافت اش با منع کنندگان زکات به جهاد مسلحانه اقدام نمود، تا به پرداخت آن گردن نهادند که این ویژگی را مالیات هم دارد.

۲. بدون تقابل بودن: پرداخت زکات همانند مالیات بدون کدام پاداش متقابل به دولت صورت می‌گیرد، و دولت در اقتصاد اسلامی مکلف به ارائه کدام خدمت متقابل بصورت مشخص چنانچه در قضیه مالیات گفته شد، نیست. و در واقع پاداش مؤدی زکات را

خداوند^(ج) خود به دوش گرفته است. چنانچه در قرآن کریم می‌فرماید:

"ان الله اشتری من المؤمنین

انفسهم و اموالهم بان لهم الجنة"

ترجمه: خداوند (ج) جان و اموال مسلمین را به بهای بهشت خریداری کرده است.^(۵، توبه: ۱۱۱) ولی این بدان معنی هم نیست، که افراد هیچ نوع امتیازی از دولت تقاضا کرده نمی‌توانند، بلکه در اینجا هم، عدم وجود همان تقابل بصورت مشخص مطرح است. زیرا حضرت علی رضی الله عنه در دستورالعملی که برای مالک اشتر به عنوان فرماندار مصر می‌نویسد، می‌فرماید: "کسی که مالیات را بدون عمران و آبادی بطلبد، شهرها را خراب و مردم را تباه ساخته است، و حکومت او جز برای مدت کوتاهی نمی‌یابد." ^(۸: ۱۵۷) مثلاً کسانی که در وقت استطاعت مالی زکات پرداخت کنند، چنانچه دچار ورشکستگی شوند، قروض شان از منابع بدست آمده از زکات داده می‌شود. چون یکی از مستحقین زکات افراد ورشکسته (الغارمین) هستند.

۳. قطعی بودن پرداخت: یکی از ویژگی‌های مالیات قطعی بودن آن است. به این مفهوم که بر خلاف استقراض که آنهم یکی از منابع عامه را تشکیل می‌دهد، مبالغ پرداخت شده در انقضای مدت معینه به قرضه دهنده باز پرداخت نمی‌شود، یعنی قابل برگشت نیست.^(۱۱: ۱۴۴) که این خصوصیت در مورد زکات هم صدق می‌کند. زیرا زکات نیز

پرداخت یک طرفه بوده و مانند قرض در پایان موعد معین دوباره به قرضه دهنده بازپرداخت نمی‌شود. چنانچه دکتر قرضاوی حدیثی را در این مورد از پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وسلم نقل می‌کند: "زکات از اغنیاء گرفته شده و به فقرا پرداخت می‌گردد." (۵۰:۳)

ب) از رهگذر تأثیر گذاری بر سیاست‌های عمومی اقتصادی:

۱. **زکات وسیله‌ی برای شکوفایی اقتصادی:** مالیات در کنار آن که یکی از وسایل مالی مهم برای ممکن ساختن فعالیت‌های عمومی دولت شمرده می‌شود، ابزاری جهت تحقق سیاست اقتصادی دولت نیز شناخته می‌شود. چنانچه کنز با طرح نظریه خود و توجیه ضرورت دخالت دولت جهت ثبات اقتصادی به ابراز سیاست مالی اقتصادی اهمیت بخشید. به سخن دیگر از نظر او مالیات نه فقط برای تأمین مخارج تولید کالاهای عمومی بلکه برای اجرای سیاست‌های اقتصادی دولت نیز کارآمد است. (۱۱:۱۴۳) به همین ترتیب اثر گذاری زکات هم در جهت مهار فقر و تأمین توسعه اقتصادی پایدار، امری واضح است. این مسئله را در قضیه تمایل نهایی به مصرف بخوبی می‌توان درک کرد. "این که پرداخت زکات موجب افزایش ثروت است، ممکن است با توجه به علل معنوی باشد که برای بشر ناشناخته است که خداوند با پرداخت اموال برکت دهد و ممکن است به علل اجتماعی و

اقتصادی بازگردد. با پرداخت زکات به وسیله اغنیاء که غالباً میل به مصرف در آنها روبه کاهش است، قدرت خرید نیازمندان بالا می‌رود. با توجه به اینکه میل به مصرف در آنان زیاد است؛ بنابر این، تقاضا بالا می‌رود و تولید رونق می‌یابد و سبب در آمد بیشتر صاحبان عوامل تولید می‌شود، اما اگر ظرفیت تولید جامعه بالا باشد و تقاضای کافی برای تولیدات وجود نداشته باشد، حالت رکود دامن گیر اقتصاد خواهد شد" (۱) (۳۵۵)

۲. **زکات وسیله‌ی برای پیشگیری از ورشکستگی اقتصادی:** یکی از گروه‌های مستحق زکات (الغارمین) **للفقراء والمساکین و العالمین علیها و المؤلفه قلوبهم و فی الرقاب و الغارمین و فی سبیل الله و ابن السبیل فریضة من الله و الله علیهم حکیم** (۵: توبه: ۶۰)

تاجران و صنعت کاران (صاحبان بنگاه‌ها و تصدی‌ها) یکی از گروه‌هایی هستند، در جریان فعالیت اقتصادی شاید مواجه به ورشکستگی شوند. و چون در بنگاه‌ها و تصدی‌ها تعداد زیادی مشغول کار اند و ورشکستگی آنها موجب بیکاری قسمت وسیعی از اجتماع شود، بناً با بهره گیری از منابع زکات، از ورشکستگی آنها که موجب رکود و کساد در اقتصاد خواهد شد، جلوگیری می‌شود به این ترتیب زکات دیگر یک پرداخت کاملاً

مفت برای دولت اسلامی نیست زیرا اغنیاء و ثروتمندانی که روزی برای دولت اسلامی زکات شان را پرداخته اند، از منابع زکات برای بهبود کاروبار شان کار گرفته خواهد شد.

زکات عاملی در جهت توزیع مجدد عاید و تعدیل نابرابری اقتصادی:

توزیع مجدد عاید و تلاش جهت تعدیل نابرابری اقتصادی یکی از اهدافی است که تقریباً تمام دولت‌ها سنگ تطبیق آن را به سینه می‌زنند. زیرا در اثر تعاملات اقتصادی در بازار وضعیت به گونه‌ی رقم می‌خورد که یک تعداد افراد بنابر عوامل متعدد از درآمد کمتری برخوردار می‌شوند که توسط آن حتی تأمین ابتدایی ترین نیازهای زندگی برای شان مقدور نیست. بناً دولت‌ها از طرق و وسایل گوناگون مانند مالیات و انتقال آن از راه‌های گوناگون به نفع گروه‌های کم درآمد در چوکات اقتصاد عامه، سعی در تعدیل آن می‌کنند. از آنجاییکه در رأس امور دولت در اقتصاد اسلامی از میان برداشتن فقر و تعدیل نابرابری اقتصادی در جامعه است. چنانچه قرآن کریم در این مورد ارشاد می‌فرماید "کی لا یكون دولة بین الاغنیاء منکم" (۵: حشر: ۷) دولت اسلامی هم با بهره گیری از منابع عایداتی خود در چوکات اقتصاد عامه سعی در تعدیل آن می‌کند، که یکی از این منابع زکات است. □

نگاهی به بانک جهانی

ای مانند ثبات پولی و مالی، سطح فناوری و میزان پرداختها نیز مورد توجه قرار می گیرد. کارشناسان بانک که پرداخت قرضه به کشورها را بررسی می کنند، باید اطمینان یابند که دولت مقروض قادر به بازپرداخت قرضه خواهد بود و به قراردادهای خود احترام می گذارد.

بانک جهانی شرایطی را نیز جهت پرداخت قرضه تعیین نموده است که قرار ذیل ارائه می گردد:

- ضمانت بازپرداخت اصل و فایده قرضه پرداختی توسط بانک مرکزی یا نهاد رسمی دیگر در کشور عضو.
- عدم امکان اخذ قرضه با شرایط مناسب از بازارها و منابع دیگر.
- تأیید طرح عمرانی یا تولیدی پیشنهاد شده توسط اعضاء.
- مناسب بودن نرخ بازده طرح و توان بازپرداخت اصل و فرع قرضه.
- اطمینان از بازپرداخت قرضه.
- مصرف قرضه صرفاً برای مقاصد عمرانی و تولیدی.

سابقه عضویت افغانستان در بانک جهانی به سال ۱۹۵۵ میلادی بر میگردد که بعد از تهاجم اتحاد جماهیر شوروی سابق در سال ۱۹۷۹ میلادی، فعالیت بانک جهانی بنابر عدم مساعد بودن شرایط مناسب در افغانستان به حالت تعلیق درآمد، اما این

کمک به بازسازی و توسعه کشورهای عضو با دریافت سرمایه گذاری های تولید در عرصه های زراعت، انرژی، آموزش، صحت، تنظیم خانواده، جاده سازی و ارتباطات و تشویق سرمایه گذاری های خارجی خصوصی با شرایط مناسب، متمرکز نموده است. در حال حاضر بانک بین المللی ترمیم و توسعه (IBRD) با ۱۸۶ عضو، مؤسسه بین المللی توسعه (IDA) با ۱۶۹ عضو، مؤسسه مالی بین المللی (IFC) با ۱۸۲ عضو، سازمان تضمین سرمایه گذاری چند جانبه (MIGA) با ۱۷۵ عضو، مرکز بین المللی برای حل و فصل منازعات سرمایه گذاری (ICSID) با ۱۴۴ عضو؛ تعداد اعضای بانک جهانی را تشکیل داده است. منابع مالی بانک جهانی مربوط به کشورهای عضو بوده و دارایی های این بانک منحصرراً به نفع کشورهای عضو بانک جهانی مورد استفاده قرار میگیرد. این بانک برای کشورهای غیر عضو قرضه نمی پردازد، بانک جهانی پس از بررسی پروژه ای که برای آن درخواست قرضه شده است، توجه خود را به اعتبار و توان پرداخت دولت متقاضی معطوف می دارد، زیرا بانک جهانی تنها به دولتها قرضه میدهد، اگرچه قرضه های بانک جهانی بلند مدت اند، اما متغیرهای عمده

بانک جهانی که به نام بانک بین المللی توسعه و ترمیم (IBRD) نیز یاد میگردد، مهم ترین نهاد اقتصادی بین المللی بوده و کشورهای درحال توسعه را تأمین مالی می نماید. در پایان جنگ جهانی دوم از یک طرف عواقب منفی جنگ و از طرف دیگر سیاست های خودخواهانه تجاری اوایل دهه ۱۹۳۰ منجر به ایجاد مشکلات اقتصادی زیادی برای کشورها شده و توان تولیدی کشورها به شدت کاهش یافت، به همین دلیل بین تاریخ های ۲ تا ۲۱ جولای ۱۹۴۴ به پیشنهاد روزولت (رئیس جمهور وقت امریکا)، کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل متحد با شرکت نمایندگان ۴۴ کشور در برتون وودز تشکیل و طی آن موافقتنامه تأسیس بانک بین المللی ترمیم و توسعه (بانک جهانی) و صندوق بین المللی پول تصویب شد؛ این بانک در دسامبر ۱۹۴۵ تأسیس و در نومبر ۱۹۴۷ به صورت رسمی به مجمع عمومی سازمان ملل متحد در آمد. در آغاز هدف ایجاد بانک جهانی روی کار آوردن یک نهاد کمک رسان و اساس آن روی محور ابتدایی بازسازی ابزار تولید خسارات ناشی از جنگ جهانی دوم بنا نهاده شده بود، با گذشت زمان ساحه فعالیت آن گسترش یافته و وظایف خود را روی

بانک کمک های خود را قطع نکرد و از طریق دفتر این نهاد در پاکستان، ادامه داد. در آن زمان بانک جهانی ۲۱ پروژه را در عرصه های گوناگون، مانند، تعلیم و تربیه، راهسازی و زراعت از طریق قرضه های بدون سود، قبل از سال ۱۹۷۹ میلادی به افغانستان کمک کرده بود. از جمله ۲۳۰ میلیون دالری که از طریق اداره توسعه بانک جهانی برای افغانستان منظور گردیده بود، ۸۳ میلیون دالر آن تا سال ۱۹۷۹ میلادی پرداخت شد، ولی ۱۴۷ میلیون دالر به دلایل مختلف که یک آن را میتوان جنگ های داخلی عنوان نمود، فسخ شد. افغانستان توانست تا سال ۱۹۹۲ میلادی ۹.۲ میلیون دالر از جمله قرضه دریافتی خویشرا دوباره پرداخت نماید، اما بعد از آنکه دولت وقت قادر به پرداخت پول باقی مانده نشد، سرانجام افغانستان به کمک جاپان، انگلیس، سویدن، نروژ و ایتالیا توانست قسمتی از این قرضه را پردازد؛ بمرور زمان مبلغ باقی مانده آن از طریق صندوق بازسازی افغانستان پرداخت شد. بدین ترتیب افغانستان واجد شرایط دریافت کمک های بلاعوض و قرضه های بدون سود برای پروژه های عمرانی، بازسازی و توسعه شد. افغانستان بعد از سه دهه جنگ و منازعه داخلی، از سال ۲۰۰۲ میلادی مجدداً در برنامه های بین المللی نهادهای جهانی مطرح شد و طی این مدت شاهد تغییرات و تحولات زیادی در بخش های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی بوده که هم زمان با رهایی افغانستان از منازعات داخلی، فعالیت

بانک جهانی در افغانستان در ماه می سال ۲۰۰۲ میلادی مجدداً آغاز شد، تا در تأمین نیازهای فوری کمک کند، کمک به دولت در توسعه سیستم های اداری، توسعه بلند مدت را ایجاد می کرد، بر این اساس در سال ۲۰۰۳ میلادی، برای توسعه فعالیت های عمرانی و تأمین بودجه عادی و نیازها؛ صندوق بازسازی افغانستان تشکیل شد، صندوق بازسازی افغانستان یک صندوق اعانه بوده که از طریق تعدادی از کشورها تمویل شده و توسط بانک جهانی اداره میگردد. صندوق متذکره منبع عمده وجوه تمویلی مشترک را برای بودجه دولت افغانستان تشکیل داده و در ضمن سرمایه گذاری های مقدم را در برنامه بازسازی دولت بصورت فزاینده تمویل نموده است؛ صندوق بازسازی افغانستان، منحنی یک وسیله مهم در راستای تشریک مساعی میان جامعه جهانی و دولت افغانستان بخاطر مؤثریت بهتر در تلاش های بازسازی در این کشور، بشمار میرود. با در نظر داشت گزارش شش ماهه این نهاد در افغانستان ۳۳ تمویل کننده تا اواسط سال ۲۰۱۳ بیش از ۴۲.۶ میلیارد دالر را به این صندوق کمک نموده که این صندوق را به بزرگترین تمویل کننده بودجه دولت افغانستان (هم بودجه عادی و هم برای برنامه های انکشافی) تبدیل نموده است. هدف بانک جهانی حمایت از دولت افغانستان در تطبیق مهمترین پروگرام های که دارای اولویت ملی باشند، میباشد. این

پروگرامها باید به نحوی تطبیق گردند که در ایجاد مشروعیت و بلندبردن ظرفیت نهاد های دولتی، مؤثر واقع شوند. یکی از بزرگترین اولویت های دولت افغانستان تأمین و رشد منابع داخلی و ایجاد اشتغال جهت جایگزینی کمک های تمویل کنندگان کمک های نظامی؛ به گونه ای که تأکید روی اولویت ملی و سرمایه گذاری های بنیادی و اساسی برای رشد باشد، صورت گیرد. در یک دهه گذشته، بانک جهانی در عرصه های مختلف کمک نموده است، چنانکه در بخش پروژه تقویت سکتور مالی تعهد ۸ میلیون دالر کمک بلاعوض نموده است تا پروژه اهداف استراتژی ملی انکشافی افغانستان را به منظور تأسیس یک سکتور مالی عصری و رقابتی، حمایت و د افغانستان بانک را از طریق عصری سازی سیستم تکنالوژی همکاری نماید. ■

گرد آورنده: محمد کاظم سروری
منابع:

- ۱- گزارش شش ماهه گروپ بانک جهانی
- ۲- سایت مشعل
- ۳- سایت خبر
- ۴- خبرگزاری صدای افغان
- ۵- مقاله بانک جهانی "فرید اسماعیل"
- ۶- گزارش نامه Secant tea

"دویچه بانک" د امریکې د بندیزونو پر ماتولو مشکوک دی

وروسته له هغې چې د فرانسې ترټولو لوی بانک پر ایران باندې د امریکې د لگول شوي مالي بندیزونو د ماتولو په تور شاوخوا ۹ ملیارډو ډالرو جریمه شو، اوس د جرمني دویچه بانک د امریکې د مالي چارواکو بدگمانی پورولې ده. په نیویارک کې د دویچه بانک یو

»

وياند منلې ده چې دغه بانک له امريکايي چارواکو څخه يو غوښتنليک ترلاسه کړی چې د خپل ډالري پيسو د لېږد رالېږد لړليک وړاندې کړي. هغه وويل چې په دغه څېړنو کې دويچه بانک خپله همکاري څرگنده کړې ده.

د جرمني دغه مالي اداره تر شک لاندې ده چې د ايران، سوريې او سودان په شان هېوادونو سره چې د امريکې تر بنديزونو لاندې دي، مالي سوداگري ترسره کړې ده.

د فرانسې ستر بانک "ب ان پ پاريا" د ورته بنديزونو د ماتولو له امله اړ شو چې تر ۸ ملياردو ۹۰۰ مليون ډالرو (۶.۴ مليارد يورو) پورې جريمه ومني او ورکړي. تراوسه دا د جريمې تر ټولو لويه شمېره ده چې يو بهرنی بانک په امريکې کې د هغه تاديې ته اړ شوی دی.

له دې سربېره د فرانسې "ب ان پ" بانک د ۲۰۱۵ کال د جنورۍ مياشتې څخه تر يو کاله پورې په تېره بيا د نفت او ګازو په برخه کې ډالرو د راکړې ورکړې اجازه نه لري.

نور بانکي ادارې بايد اندېښمنه وي د فرانسې لوی بانک "ب ان پ" پخپله دا مني چې د ۲۰۰۴ تر ۲۰۱۲ کلونو په اوږدو کې يې له کوبا، ايران، میانمار او سودان سره په زرگونو غيرقانوني پولي لېږد رالېږد ترسره کړی او هغه يې پټ ساتلی دی.

دوه اوونۍ مخکې دغه فرانسوي بانک د نيويارک ټايمز او وال سټريټ جورنال ورځپاڼو په بشپړې پانې کې د دغو غيرقانوني راکړو ورکړو له کبله بخښنه غوښتې وه.

د "ب ان پ" بانک عمومي رئيس ژان لوران بونافه ويلي چې دغه خطاگانې بايد "هېڅ کله پېښ شوی نه وی". نوموړي ټينګار وکړ چې دغه ملياردي جريمه به د هغه د بانک مالي ثبات له ګواښ سره مخ نه کړي.

د انگلستان څو مالي ادارې هم د امريکې د بنديزونو د ماتولو له کبله د جريمې تاديه کولو ته اړ شوي دي چې پکې د "استندرد چارټرډ" بانک شامل دی.

دا يوازې "دويچه بانک" نه دی چې

بايد اندېښمن وي؛ د امريکې چارواکو د جرمني د "کومرتس بانک" مالي فعاليتونه هم تر پام لاندې نيولي دي.

د مالي چارو کارپوهان وايي چې د جرمني دغه دوه بانکونه هم د جريمې تاديه کولو ته اړ کېږي خو نه د "ب ان پ" د جريمې په اندازه او نه هم په دې نږدې موده کې او هغوی د جريمې شمېرې ته هم اشاره نه ده کړې.

په همدې حال کې د مالي چارو شنوونکي وړاندې وینه کوي چې د دويچه بانک به تر ۳۰۰ مليون ډالرو پورې جريمه شي. □

سرچينه: دويچه وله ژباړونکي: مسعود ودان

شرکت های کوچک و متوسط مسبب مهم پیشرفت اقتصادی

است که در صورت فراهم بودن مکانیزم ها و زیر ساخت های مناسب این گونه سرمایه گذاری ها مناسب ترین شیوه رشد اقتصادی است، اما در اکثر اوقات بانکها و سایر مراکز اعطای تسهیلات مالی به دلیل ریسک موجود درین نوع شرکت ها از آنها حمایت نکرده اند، در حالیکه حمایت نکردن از این نوع شرکت ها موجب از دست رفتن موقعیت های مستعد برای توسعه تخنیک و بیکاری در کشور ها گردیده است.

ما به تازگی شاهد شکل گیری نهاد های سرمایه گذار جدیدی هستیم این نهاد های مالی با مشارکت مستقیم و فعال در چنین شرکت ها سرمایه گذاری می کنند، ایالات متحده امریکا و سایر کشور های اروپایی در حال حاضر در توسعه صنعت سرمایه گذاری در شرکت های کوچک و متوسط نقش مهمی را ایفاء نمایند، چنین روندی در نهایت به توسعه اقتصاد داخلی و ایجاد شغل درین کشور ها گردیده است.

این شرکتها با استفاده از مکان، تسهیلات، تجهیزات، دانش فنی، اطلاعات و مواد اولیه مورد نیاز شان، مبادرت به تولید کالا ها و ارائه خدمات متنوع، مشابه و معینی

کوچک و متوسط در بسیاری از کشور ها به ویژه در کشور های در حال توسعه به عنوان یک رویکرد راهبردی اقتصادی محسوب می گردند، این شرکت ها در ایجاد فرصت های شغلی با سرمایه های پایین متکی بر اصول تکنالوژی و نوآوری محصولات اهمیت بسزایی دارند.

به منظور توسعه و بسط شرکت های کوچک و متوسط اکثر دولتها در سالهای اخیر برنامه های حمایتی ویژه را روی دست گرفته اند که شامل ایجاد این شرکت ها، کمک و مساعدت از طرف سازمان های تحقیقاتی و معلوماتی، کمک های مالی، بازار یابی، کیفیت کاری، توسعه نیروی انسانی و سایر موارد می باشد.

سازمان های تحقیقاتی و معلوماتی سبب توسعه خدمات فنی، آزمایش امکانات و حل مشکلات گردیده و همچنان با بالا ترین حد تأثیر گذاری و کار آرایبی به منظور افزایش ظرفیت شرکت های مذکور، با هدف نوآوری، توسعه رقابت و تداوم فعالیت آنها را فراهم می گردانند.

تجارب کشور های گوناگون جهت سرمایه گذاری در بخش فعالیت شرکت های کوچک و متوسط نشان دهنده آن

در گذشته شرکت های بزرگ و دولتی شدن آنها از اهداف عمده اقتصادی کشور ها بشمار میرفت، در آن وقت به هر اندازه که شرکت های بزرگتر در چوکات دولتها فعالیت می نمود، اقتصاد کشور ها نظر به ذهنیت و تفکر آنها پویا تر و قدرتمند تر به نظر می رسید. این تفکر طی چندین دهه ادامه یافت، سرانجام بر اساس آن شرکت های بزرگ در کشور ها عرض اندام نمود. اما در چند دهه اخیر شتاب گیری روند جهانی شدن همراه با تحولات سریع و پیچیده سبب شده تا جوامع مختلف خود را برای پذیرش تحول آماده نمایند.

اما درین اواخر فشار جمعیتی، تحولات گوناگون، نوآوری های لحظه به لحظه و پیچیده تر شدن سیستم های مدیریتی موجب به وجود آمدن تغییرات اساسی در سیستم اقتصادی کشور ها گردید و در نهایت توجه اقتصاد دانان را به خود جلب نمود تا در اقتصاد کشور ها نقش شرکت های کوچک و متوسط را مهم و اساسی وانمود ساخته و این شرکت ها را به عنوان مسبب مهم پیشرفت های اقتصادی و اجتماعی کشور ها برشمردند.

در حال حاضر راه اندازی شرکت های

که دارای استندرد های مشخصی می باشند، می نمایند. این شرکتها در اکثر کشور ها علی الرغم آنکه به سرمایه کمتری نیاز دارند بازدهی بیشتری داشته، در ایجاد شغل، کاهش فقر، بهبود توزیع درآمد و بر آوردن نیاز های اساسی کشور های در حال توسعه، مهد تحول و نو آوری و پیشرو در ابداع تکنیک جدید، جایگاه مناسب برای اختراعات، تنوع صادرات و تولیدات صنعتی میباشند. اکثر این شرکت ها بر علاوه اینکه رقبای طبیعی یکدیگر اند اعضای یک شبکه بوده در یک محدوده جغرافیایی که در آن مهارت های نیروی انسانی وجود داشته باشد، شکل میگیرند که برای اولین بار این شرکتها در سال ۱۹۷۰ در نواحی صنعتی استرالیا و بعداً در سایر نقاط جهان مانند

امریکا، اروپا و جاپان توسعه یافته است. اما در افغانستان یکی از حلقه های مهم مفقوده در رنجیره کار آفرینی این چنین شرکت هاست، در کشور ما کمتر سازمان یا شرکتي را می توان یافت که درین مورد سرمایه گذاری نموده باشند. بنأ مالکین شرکت های کوچک و متوسط بخاطر بسط و گسترش فعالیت های خود و رشد اقتصادی کشور نکات ذیل را مد نظر بگیرند.

۱. محصولات خوب و مورد پسند مشتری را تولید نمایند، یعنی مشتری بالقوه را به یک مشتری وفادار تبدیل نموده تا از یک طرف محصولات را خریداری نماید و از طرف دیگر برای شما تبلیغ کند.
۲. انتخاب مکان مناسب برای فروش

محصولات

۳. قیمت گذاری مناسب جهت فروش محصولات، باید مشتری تصادفی را به مشتری بالقوه تبدیل نمود، زیرا ۴۰ فیصد رابطه مشتریان به علت قیمت نا مناسب صورت می گیرد.
۴. ایجاد انگیزه در ذهن مشتری برای خرید محصولات، یعنی ۹۰ فیصد علت قطع رابطه مشتریان به علت نارضایتی و برخورد ناسالم فروشندگان می باشد. با در نظر داشت نکات فوق میتوان احساس مشتری را در مورد خرید محصولات خود تسخیر نمود. □

عبدالحفیظ شاهین

منابع: www.vista.ir

www.jabportal.ir

نقش نیروی ماهر و تحصیل یافته در رشد اقتصادی

کردند تا لقمه نانی را بدست آورند تا زندگی شبا روزی خود را سپری نمایند، ولی در عصر حاضر با بمیان آمدن علم و تکنیک و پیشرفت آن در جوامع بشری، انسانها تلاش می نمایند تا سطح زندگی خود و کشور خود را بالا ببرند. آنها شاید در ابتدای زندگی بارها شکست خوردند، اما عزم قوی انسان ها سبب شد تا همه از آن سود برند و با استفاده از نعمت علم در های تاریک را ببینند و راه روشنی را پیش گیرند.

افغانستان که یکی از کشور های نسبتاً

کرده، ماهر و متخصص دارد که این نیرو را میتوان در جوانان دریافت و از ویژه گی ها و استعداد های که در وجود آنهاست به طور مؤثر و مفید استفاده نمود.

آموزش در کنار استفاده مناسب از هوش و استعداد افراد، زمینه را برای رشد و توسعه اقتصاد کشور فراهم ساخته و افزایش کیفیت نیروی انسانی موجب افزایش منفعت و تسریع رشد اقتصادی می شود. قبل از بوجود آمدن علم و ترویج و گسترش آن، انسانها تلاش می

یکی از عوامل مهم رشد و توسعه اقتصادی در جوامع را تعلیم تشکیل میدهد که تکامل این بخش سبب تکامل سایر بخشها می شود. اگر اندکی عمیق تر به دنیای امروز نگاهی بی اندازیم، این نکته هویدا می شود که توسعه اقتصادی و اجرای برنامه ها و پلانهای اقتصادی افزون بر عوامل تولید، کیفیت و کمیت نیروی کار و تکنالوژی، بیشتر بر تعلیم، تحصیل و استفاده از نیروی تحصیل یافته مرتبط است که اجرای برنامه های توسعه ای نیاز به یک نیروی تحصیل

فقير جهان محسوب می شود، در طول دوازده سال گذشته تغيير و دگرگونی های زیادی را تجربه نمود که میتوان از ایجاد مکاتب و پوهنتون های خصوصی در پهلوی مکاتب و پوهنتون های دولتی یادآور شد. در حال حاضر فراگیری علم، فن آوری و بالندگی موضوعات مهمی بشمار میروند که اغلب این حرکت ها نویدی به آینده بهتر می دهد. جای خوشبختی است که جوانان، اعم از دختران و پسران به این امر مهم پی برده و در راه تحصیل و کسب تجارب نوین جهت شکوفایی کشور عزیز ما از هیچ نوع تلاش دریغ نورزیده و میکوشند تا با استفاده از فرصت و زمینه های تحصیلی و کسب دانش نوین در راستای بازسازی و نوسازی وطن خود رول محوری داشته باشند. در افغانستان طی بیشتر از یک دهه گذشته تحولات زیادی در سایر عرصه ها بمیان آمده که میتوان از پیشرفت ها در سکتور خدمات، سکتور بانکداری و دیگر بخش ها یاد آوری کرد. ایجاد شبکه های مخابراتی در زندگی اقتصادی و اجتماعی مردم تسهیلات زیادی فراهم نموده است. تأسیس بانکها یکی پی دیگر که تسهیلات زیادی را در انتقالات پولی از

طریق خدمات انترنت بانکینگ، موبایل بانکینگ، پرداخت و خریداری توسط کارت های متنوع و ... که همه قناعت مشتری را از هر رهگذر فراهم میکند و ده ها مورد دیگر که همه در زندگی اقتصادی و اجتماعی بشر تحول آفریده اند که این همه دستاورد ها منوط انسانهای تحصیل یافته است. افغانستان قبل از سال ۱۳۸۱ در یک حالت دشوار اقتصادی قرار داشت، اما بعد از سال ۱۳۸۱ و ایجاد اداره مؤقت و به تعقیب آن دوره انتقالی و جمهوری اسلامی افغانستان که برپایه آرای مردم بوجود آمد تلاش های خستگی ناپذیری را در امر پیشرفت و ساخت و ساز اقتصاد آغاز کرد، خانواده ها به جایگاه مؤثر علم پی برده و باورها به نسل جوان بیشتر گردید، صدها دختر و پسر درهای بسته تعلیم را باز دیده و با درک مسوولیت خویش در قبال وطن تلاش های مؤثر را انجام دادند، جوانانی که قبلاً سلاح داشتند امروز قلم بدست گرفتند تا جاییکه افغانستان خود تولیدات داخلی داشته و اقتصاد نو پای کشور را توان ایستادن دادند، اشتراک افغانستان در سازمانهای مختلف دستاورد بزرگی در مدت زمانی کوتاه است ،

همه این دستاوردها در زمینه اقتصاد زمانی نصیب کشور گردید که تعلیم به ارزش واقعی آن معرفی شد و از طرف دیگر تغییرات بنیادی و رقابتی کشورهای جهان در دستیابی جهت رسیدن به توسعه اقتصادی، آسایش اجتماعی و مؤثریت این تحولات در سایر بخش ها در دهه اخیر باعث شده است که توجه به نقش و جایگاه آموزش در اقتصاد کشور بیشتر شود، امروز حجم سرمایه گذاری در زمینه تحصیل رشد قابل توجهی داشته است، چون رشد و پیشرفت کشور ها مربوط به سرمایه مادی آنهاست که منبع اصلی سرمایه مادی انسانها تلقی می شوند. کشور های که دارای ثروت انسانی ماهر و متخصص اند به توسعه اقتصادی دست یافته اند و در رشد ستون های اقتصادی و سایر بخش ها نقش اساسی را بازی نموده اند. به امید اینکه جوانان کشور ما گام های استوار در جهت کسب تعلیم و تحصیل بردارند تا کشور را هر چه بهتر از امروز بسوی تعالی و ترقی حرکت

دهند. □
یما عقیف

اطلاعیه د افغانستان بانک!

مطابق ماده سی و سوم قانون د افغانستان بانک پول رایج و واحد پولی افغانستان افغانی است، بنأ از عموم افغانها، دواير و مؤسسات دولتی و خصوصی آرزومندیم تا در قرار داد ها و سایر معاملات و داد و ستد های اقتصادی، پول افغانی را ترجیح دهند، چون افغانی از با ثبات ترین پول های منطقه بوده که در ثبات برنامه ریزی های اقتصادی تان مشمر واقع می شود.

د افغانستان بانک

بانک

ماهنامه د افغانستان بانک

سال هشتم، شماره ۸۵، سرطان ۱۳۹۳

ټولې دولتي او خصوصي ادارې او مؤسسې مکلفې دي خو په اقتصادي راکړو او ورکړو کې له افغانیو کار واخلي.